

„LJUBEZEN KRISTUSOVA NAS PRICANJA“

KATOLISKI MISTIJNI

NAŠ MISTINEŠ ENOVIČAS

1960. G. 1. ST. 6. 1960. 2300

14. januarja letos se je 1.600 duhovnikov in bogoslovcev 92-ih narodnosti jezir. pokrajin udeležilo "Zborovanja narodov", ki se je vršilo v Rimu v okrilju Poljedelskega in prehranjevalnega odseka Združenih narodov. Na sliki zgoraj vidimo zastopnika jugoslovanskih narodov, ki je, če se ne motim, poverjenik in sodčavec "Katoških misijonov" v Rimu, mons. dr. Maksimilijan Jezernik.

Spodaj: predstavnik Kenie na zborovanju.

Logika

Bilo jih je dvanajst. Slišali so Gospoda: "Prinesel sem ogenj na svet in hočem, da gori!" Božji ogenj je povžil te preproste ribiče, katerih jed je postala samo "volja Očeta". Ves tedaj znani svet je slišal besedo o ljubezni Križanega. Postali so žerjavica nam v pričevanje — kaj zmore katoličan, in v obsodbo — ker smo božjo iskro zagrebli pod pepel sebičnosti.

Prvi katoličani so pripovedovali in trdili kljub nasprotovanju: "Mi ne moremo molčati, mi moramo govoriti!" Bili so logični. Ogenj tli ali celo umre, če mu ne dajemo goriva. Občudovali so olimpijske tekmovalce, ki so si iz rok v roke podajali sveti olimpijski ogenj. Šli so še dalje: posnemali so jih. Vsi so bili apostoli. Razumeli so, da je sveta vera zaklad, ki ga je treba dati naprej. In čudo: bolj ko razdajamo tistim, ki so ubogi v duhovnem oziru, bolj sebe bogatimo. Misijonsko delo je tista čudovita tehcnica, ki je v večnem ravnotežju. Mera naše gorečnosti za rast svete Cerkve je obenem utež božjih milosti za misijonsko dušo. S tem pridemo do spoznanja, kje je vzrok, da je toliko katoliških življenj tako ubogih, plitvih in brez koristi za Telo, katerega udje so po svetem krstu.

Leta 1960 smo udje svete Cerkve po istem krstu kot prvi katoličani. Imamo iste pravice in dolžnosti. Žalostno je, da smo iz katekizma izbrisali duha misijonske prizadevnosti. Ostale so nam še črke. Našemu rodu je treba spet vrniti misijonsko čutenje. Gospod se je učlovečil za nas. Mi smo sprejeli sveto vero, da jo poneseemo z ljubečo roko tistim, ki stradajo drobtinic svetih resnic, medtem ko smo mi nasičeni z vsakdanjim svetim obhajilom. Mar bomo skopi do duš, ki prosijo Kristusa, mi, ki nas obsiplje neskončna radodarnost Očeta?

Ne jutri, marveč danes mora biti konec temu nemogočemu stanju! To je zahteva pravice, da se resno pobrigamo za misijone. Vsi, prav vsi, stari in mladi, učeni in preprosti, vsi moramo na delo. Razmere nas v to silijo! Množica nekatoličanov raste z letnim prirastkom 20 do 30 milijonov. Če da-

nes nismo kos nalogi, kako ji bomo jutri? Število v temi tavajočih bo še večje, mi pa bomo še bolj ohromeli po nedelavnosti.

Učiti se moramo od sosedov protestantov. Priče "Jehova" so narasli v petindvajsetih letih za dva tisoč tristo odstotkov. Vsak ud porabi tedensko več ur za to, da bi pridobil novih udov.

Poglejmo še h komunistom. Imajo vsakdanji obvezni pouk o brezbožnem komunizmu. Po posebnem komunističnem katekizmu vzgajajo že sedemletne otroke za svojo propagando. Vcepijo jim smisel odgovornosti za razširjanje "rdeče mistike".

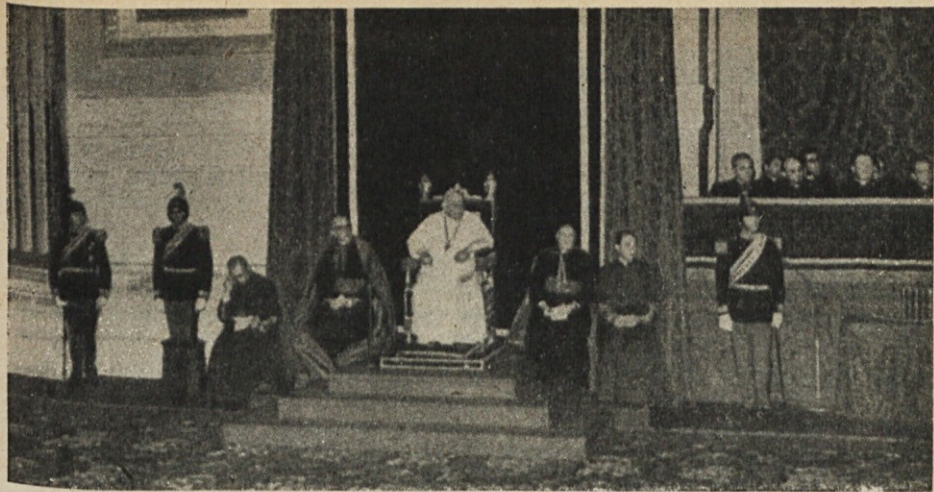
Satan je bolj vztrajen in goreč za pogubljanje duš, kot pa otroci Luči za svoje in svojih bratov zveličanje. Le čemu je Jezus toliko trpel? In sam je zatrdil svetniški duši, da bi jo vnel za zveličanje sveta: "Rad bi prišel še enkrat na svet, pretrpel ponovno vse za rešitev ene same duše." Pozabljamo, da je vsaka duša cena božja; obenem pa kamen v zgradbi božji. Vsaka, ki manjka, je vrzel v stavbi, tedaj vzrok krhkosti za vso skupnost.

Pij XII. je v okrožnici "Fidei donum" takole povedal: "Če se ena sama duša izgubi zaradi naše zamudnosti ali pomanjkanja požrtvovalnosti; če je misijonar, četudi samo eden, prisiljen, da se ustavi, ker mu manjka sredstev, ki smo mu jih odrekli, je to za nas težka odgovornost, na katero prav gotovo nismo dovolj pomislili v teku našega življenja." Te besede Kristusovega namestnika na zemlji naj bodo za nas duhovno ogledalo, v katerem jasno spoznamo svojo versko dolžnost.

Danes je treba spraviti na noge katoličane vsega sveta po geslu: **VSI KATOLIČANI ZA VSE NEKATOLIČANE!** Vsi na delo z veselim srcem in vztrajno voljo, da doprinesemo svoj delež k misijonskemu delu. Vsak naj ostane, kjer je njegova stanovska dolžnost. A od danes naprej **Z MISIJONSKIM SRCEM.** Le tako bomo ustvarili resnično misijonsko mrežo brez vrzeli in lukenj. Prosimo sv. Duha, naj izpelje revolucijo, da bodo **VSA KATOLIŠKA SRCA — MISIJONSKA SRCA...**

Vonjava svežega jutra se dviga iz svetega kraja krščanskih katakomb. Pogled mi uhaja v daljo preko ravnine, ovite s pajčolanom jutranje megle. Sončni žarki prodro prav do kupole sv. Petra, ki zažari v trenutku kot dragulj. Nepopisen vtis in simbol. Dviga se misijonski dan svete Cerkve. Kri mučencev od včeraj in danes bo rodila sad. **DALI SO SVOJO KRI, DAJMO SVOJE MOČI!**

S. ŠUBELJ,
usmiljenka na Portugalskem.

5. januarja, za praznik Razglasenja Gospodovega je bila v Vatikanu v navzočnosti svetega očeta Janeza XXIII. in 26 kardinalov ter množice drugih odličnikov svečana večjezična misijonska akademija. Tu vidimo svetega očeta, ki z zanimanjem prisostvuje izvajanju večjezičnega zbora Zavoda Propagande.

Misijonar vsak v svojem poklicu

Misel, da mora biti vsak misijonar najprej duhovnik, skoraj vedno tudi redovnik ali pa redovnica, če gre za žensko, je med Slovenci še tako trdna resnica, da vsi tisti, ki nimajo duhovskega ali redovnega poklica, menijo, da tudi misijonskega nimajo.

In vendar je resnica drugačna. Vsa vojskujoča Cerkev, vsi, ki še nismo prišli do cilja, bi res morali biti vojskujoča Cerkev. In ne samo s tem, da bi branili, kar že imamo, ampak tudi pri "naskoku" na to, česar še nimamo, a nam pripada. Cerkvi Kristusovi pripada namreč ves svet.

Ko misijonarji, zlasti zadnjih deset let, pišejo iz Afrike o težkem položaju tamkajšnje Cerkve, jih skoraj razumeti ne moremo. Kaj pa vendar hočejo, se vprašujemo. Saj je tam že nad 17 milijonov katoličanov, saj je žetev prebogata, saj se je povabilu Pija XII. odzvalo toliko plemenitih duš. Učiteljice pri petdesetih in več letih so odšle iz Francije v Afriko, da tam pomagajo redovnicam pri vzgoji mladine in vsaj zadnja leta življenja "podaré" Cerkvi... Kaj vendar hočejo misijonarji, ko toliko pišejo o težavah?

Če povzamemo, kar smo na več mestih brali, bi bila težava in največja, človeško gledano, da gredo v Afriko kot misijonarji samo duhovniki in redovnice. Misijonarji pravijo: **da se pokristjani afriška družba, mora iti tja krščanska družba**, ki je Cerkev. Cerkev pa niso samo duhovniki, ampak tudi advokati, zdravniki, učitelji, bolničarke, inženirji, delavci vsake vrste. Cerkev mora misijonariti po vseh svojih zastopnikih, če hoče doseči, da se ne bo veliko tega, kar duhovniki osvajajo za Boga, izgubljalo. Ker misijonarji poznajo položaj, jim moramo verjeti. Tudi, če se vdamo skušnjavi in jim rečemo: "Zakaj pa tega že pred 20 leti niste jasno povedali", se s tem položaj v ničemer ne spremeni.

Misijonarji danes vidijo, česar pred 20 leti še slutili niso. Niso slutili, da bo čez par desetletij večina afriških narodov prišla do svobode. Danes o tem ne morejo dvomiti. Čas jih je prehitel. Maloštevilni katoličani pa za politično svobodo niso pripravljani, ker jih nanjo nihče ni pripravljal. Katoliški izobraženci bodo morali misliti na sodelovanje pri vodstvu svojega naroda in prav kmalu. Bo njihovo sodelovanje uspešno, bo v prid katoliški veri, ki je vkljub vsem napredkom še manjšina, če se primerja s pogani? V Moskvo je odšlo zadnja leta na stotine afriških študentov. Vse so jim dali zastonj, celo vožnjo so jim plačali komunisti. Pripravljajo jih za uro, ki bo odločilna za njihov narod, a verjetno tudi za bodočnost katoliške Cerkve v njihovem narodu. Zato pa misijonarji kličejo: "Mi sami ne zadostujemo. Potrebujemo strokovno sposobnih laičnih sodelavcev. Potrebujemo več šol, zlasti tehničnih in visokih, na katere morajo priti poučevati ne duhovniki, ampak svetni izobraženci, ki bodo gledali na svoj poklic s Kristusovimi očmi. Bodo profesorji, zdravniki, a istočasno apostoli. Bodo sposobni delavci, a bodo delali tudi v prid Cerkve. Manjka nam ljudi, ki bi tukajšnje katoličane in tudi pogane organizirali in dvignili, vsak v svoji stroki, ki bi iz krščanskih poedincev ustvarili krščansko družbo. Mi smo duhovniki in po božji volji moramo posvečati naš čas oznanjanju razodetja, delitvi zakramentov in molitvi. Priti morajo neduhovniki, katere čaka tisoč drugih opravil, če hočemo, da se bo družba pokristjanila, če ne maramo,

da bi tisti, ki bodo vladali, nasprotovali, vsaj z življenjem, če ne tudi z besedo in tiskom, našemu delu. Svetni misijonarji, ki res kaj znajo in zlasti ljubijo Kristusa in bližnjega v Kristusu, so nam neobhodno potrebni. Ni potrebno, da bi ostali samski. Lahko pridejo tudi z družino, a pridejo naj kmalu, če jim je Bog dal apostolsko srce."

* * *

V naslednjem bomo na kratko omenili vsaj nekaj laičnih misijonskih organizacij v zadnjih 30 letih. Če pravimo v zadnjih 30 letih, takoj določimo, da se je direktno sodelovanje laikov pri misijonskem delu Cerkve zares začelo širiti šele po drugi svetovni vojni.

Zgled protestantov

Protestanti so v večini primerov preje in lažje rešili vprašanje laičnih misijonarjev kot pa katoličani. Eden izmed poglavitnih vzrokov bo ta, da so protestantski ministri skoraj vedno laiki. Zato so pa navadno zelo praktični na raznih laičnih delavnih področjih. Tam, kjer bo katoliški duhovnik precej neroden, ker pač ni dobil primerne vzgoje, se protestantski pastor zelo dobro počuti. In tako si razložimo, zakaj so se protestanti bolj približali domačinom z višjo izobrazbo. Ker so jim mnogokrat dali tudi vodstvena mesta in jih je vezalo medsebojno zaupanje, je treba priznati, da je protestantom uspelo ustvariti vsaj ponekod in bolje kot pa katoličanom, krščansko skupnost. Čeprav je res, da imajo protestantski misijonarji veliko več denarja in materialnih udobnosti kot pa katoliški, ker jih protestantsko misijonsko zaledje podpira z večjo gorečnostjo kot pa katoliško katoliške, jim vse to ne bi dosti pomagalo, če se protestanti ne bi zavedali, da morajo pri misijonskem delu sodelovati vsi: tako pastori kot navadni verniki. Vsak s svojim poznanjem Kristusa pa tudi z vsakovrstnim znanjem, posebej še v deželah, ki so toliko stoletij za Evropo in Ameriko.

Seveda lahko mimogrede omenimo, da je nekaj protestantskih izobražencev domačinov, katere so vzgajali z namenom, da bi sprejeli odgovorna mesta v krščanski družbi, presedlalo v nasprotnikov tabor: h komunistom, največkrat pa v skrajni nacionalizem, ki meni, da tuja vera, kot je krščanstvo, ne bo v prid narodnostnim gibanjem. A tudi med katoličani in zlasti tistimi, ki so odšli na evropske univerze, se dogaja prav isto. Razlika je v tem, da so protestanti vzgojili številnejše domače izobražence kot pa katoličani, ker so imeli več svetnih misijonarjev. Zato pa v zadnjih letih, ko različne afriške pokrajine prihajajo do svobode, katoliška Cerkev večkrat nima vidnejših članov, katere bi mogla predstaviti vsaj katoliškim volilcem, če že ne tudi nekatoliškim, da bi branili narodove koristi v zakonodajni zbornici. In tako bodo včasih katoličani ostali brez zastopstva, noben glas se ne bo dvignil, da bi branil misijonske šole in dosegel kake olajšave za vstop novih tujih misijonarjev. Na tako visokem mestu ne bo nikogar, ki bi pričal, da Cerkev živi na narodnem ozemlju, čeprav je morda večina prebivalstva poganska ali mohamedanska.

Med katoličani je bilo mnogo poizkusov

Misijonarji pravijo, naj bi že nehali s poizkusi, ki včasih trajajo preveč let, ne da bi misijonarji prejeli kako resnejšo pomoč.

Nemci

Že leta 1922 so nemški katoliški zdravniki napravili prvi misijonski poizkus. Veliko je obljubljal, a druga svetovna vojna, ki je za dolga leta zaprla Nemcem veliko misijonskih področij, ga je prekinila. Ko so se mržnje malo pomirile, so začeli znova. In vemo, da Nemci skušajo dobro napraviti vse, česar se lotijo.

Belgijci

Na petem misijonskem tednu v Bruslju 1927, so vprašanje o sodelovanju laikov na široko razpravljali. Zadeva se je nekoliko razčistila, a še daleč si niso bili na jasnem, kaj bi bilo treba takoj napraviti. Praktična posledica teh misijonskih zasedanj je bila, da so nekateri višješolski zavodi na različnih krajih misijonskega sveta začeli misliti na vzgojo posameznikov, ki naj bi kot katoliške izbrane čete služili Cerkvi vsak v svojem poklicu, katerega bi vršili pod apostolskimi vidiki. Vendar je bilo teh poizkusov malo in pa nobene prave povezanosti ni bilo med njimi. Šele pred kratkim je Pax Romana skušala spraviti v stik izobražence različnih misijonskih dežel. Že samo medsebojno poznanje in zavest, da niso sami, ampak da je povsod nekaj ljudi z istimi ideali, čeprav sredi poganskega okolja, veliko napravita.

Gibanje "Ad lucem — k luči"

Dne 7. februarja 1932 se je zbralo v nekem dominikanskem samostanu sedem belgijskih študentov. Odločili so se, da bodo pomagali vsak v svojem poklicu razširjati Cerkev tam, kjer bi jih ta hotela sprejeti. Njihovo misijonsko delo bi bilo v glavnem vršenje poklicnih dolžnosti v soglasju z načeli Kristusovimi. Gorčično zrno je zraslo. "Ad lucem" je do danes dalo Cerkvi že več stotin gorečih misijonarjev. Minilo je že več kot 25 let, odkar se je rodilo, a se je ohranilo mladostno sveže in polno apostolskega ognja. Že leta 1935 so odšli prvi člani te organizacije v Vietnam, na Japonsko, v Indijo in člani zdravniki v afriški Kamerun.

Po končani drugi svetovni vojni "Ad lucem" nadaljuje z delom. Število članov se stalno veča in ima največ delavnih področij v Afriki. Naj nam v naslednjem laični misijonarji sami kaj povedo o svojem delu

V Ubangui-Chari

"Bil sem več let član "Ad lucem", ki me je pripravljalo za misijonsko delo. Prosil sem, naj me pošljejo v Afriko, kjer naj bi vršil poklicno delo, za katero sem se usposobil, in bil istočasno tudi misijonar. Imenovali so me za ravnatelja vremenskega opazovališča v Ubangui.

"Prvih šest mesecev sem uporabil za opazovanje. Udeleževal sem se sestankov afriške Katoliške akcije in igral s fanti nogomet. Evropejec na-

V Padovi so pred 10 leti ustanovili "Univerzitetni kolegij za bodoče misijonske zdravnike", ki je v tem času poslal že 55 zdravnikov v misijone. Danes ima kolegij, katerega novo stavbo vidimo na sliki, 25 italijanskih in 45 inozemskih kandidatov za poklic misijonskega zdravnika.

vadno nima pravega pojma o revščini afriškega domačega prebivalstva. Zato se mi je pa zdelo potrebno, da študiram socialno vprašanje. A ne samo študij. Iskal sem med Afrikanci ljudi, ki bi mi pomagali nekaj napraviti s sredstvi, ki so nam bila na razpolago. In tako so se rodili "socialni krožki". O njih bi rad nekaj povedal.

"Najprej smo se lotili vprašanja stanovanj. Kako naj bi z materialom, ki bi ga brez večjih stroškov dobili na mestu, postavili hiše, ki bi vzdržale precej let in bile istočasno udobne in v skladu z zdravstvenimi zahtevami. Ko je en krožek preštudiral, napravil vse načrte in zbral gradbeni material, je drug krožek, v katerem je bilo 15 zidarjev, začel načrte izvrševati. V osmih mesecih so zidarji v prostem času postavili prvo hišo, seveda zastonj. Socialni krožki so jo podarili oblastem, ki naj bi v njej nastanile otroke, ki so bili med delom staršev brez vsakega varstva.

"Zanimali smo se tudi za delavske plače. Kakšen naj bi bil delavčev zaslužek, če hoče ta dostojno preživeti sebe in družino, če jo ima. Da bi vsaj malo tudi dejansko pomagali, smo odprli delavsko obednico in več trgovin, kjer naj bi delavci dobili najpotrebnejše.

"Člani krožkov so vodili večerne tečaje, na katerih so se Afrikanci naučili brati in pisati, žene in dekleta pa tudi šivati in kuhati. Vsa ta prizadevanja so prav kmalu povezala Afrikance z belimi. Ker so beli res nekaj koristnega storili v prid črnim in javno povedali, da je za vsem tem prizadevanjem njihova vera, je Cerkev bolj z dejanji kot z besedo posegla v življenje domačega prebivalstva in ga dvigala."

Elizabeta M. je Nemka. Doma je končala medicinske, filozofske in teološke študije. Takole pripoveduje:

“Kaj delam? Sem “služkinja” vse tukajšnje škofije. Čeprav sem navadna ženska in nisem redovnica, poučujem v malem in velikem semenišču. Sem glavna tajnica Katoliške akcije in pomočnica duhovnika, ki se ukvarja z visokošolci. Naša univerza ima nekaj nad 600 študentov, ki prihajajo iz 18 britanskih antilskih otokov. Med njimi je 60 katoličanov. Pomagam pri uredništvu škofijskega lista in sem neke vrste zastopnica škofije pred državnimi oblastmi. Poučujem na “nočni” višji šoli sociologijo in pedagogijo. Vsakdanji kruh si služim s poučevanjem na šoli, ki jo vodijo redovnice, pet dni, vsak teden, od pol devetih do poldne. Škof želi, da bi to zadnje pustila, a meni se zdi, da je bolje, da tudi v tem posnemam apostola sv. Pavla. Res je, da sem revna. Nikdar v življenju nisem bila tako. A vendar sem zelo srečna.”

Zakonski par

“Z ženo sva bila tri leta v Afriki. Ob vsaki priliki sva se skušala približati domačinom, zlasti onim, ki bi želeli urediti družinsko življenje. Živel sva v mestu Poto-Poto, kjer je moralno življenje še zelo revno, kjer se vpliv Cerkve v javnosti, čeprav so misijonarji že dolgo časa tam, še ne pokaže. Vendar je pa povsod nekaj ljudi, ki bi bili radi boljši kot pa so. Zavedajo se, da je položaj, v katerem živijo, nevreden človeka. Vsem tem sva na široko odprla vrata najinega doma. Beli s tem niso bili zadovoljni in so nama nezadovoljstvo tudi pokazali. Midva sva bila pa prepričana, da je najina krščanska dolžnost ponuditi roko, znanje in srce vsem tistim, ki so se nama približali. Tako se je počasi izoblikovalo “Društvo krščanskih družin v Poto-Poto”. Moški in ženske so nama razlagali svoje težave, želje, uspehe in neuspehe. Ker so Afrikanci videli, da niswa iskala lastnih koristi, so naju vzljubili in vzeli najine nasvete zares.”

Mednarodno združenje ženskih misijskih pomočnic

Ustanovitelja sta duhovnik Bolaid in Ivana Poncelet. Kot duhovna podlaga pa služijo spisi lazarista p. Lebbeja. Misijske pomočnice pomagajo tudi v deželah, kjer Cerkev še ni zasajena, kot tudi v onih, kjer zaradi pomanjkanja duhovnikov hira.

Ženske misijske pomočnice se obvežejo, da se bodo čim bolj prilagodile misijskemu okolju bodisi kot učiteljice, zdravnice, bolničarke, i.t.d.

Po drugi svetovni vojni je odšlo več skupin na Korejo, Formozo, Indijo, Vietnam, v Belgijski Kongo in Ruando.

Misijske ženske pomočnice so v službi misijonov. S pismeno prisego se izročijo Bogu in mu obljubijo, da bodo misijonarjem pomagale vzgajati v misijskih deželah katoličane laike, ki bodo zmožni prevzeti odgovornosti v javnem življenju svojega naroda.

Nimajo lastnih ustanov. Vedno so v službi misijskih predstojnikov. Skušajo se naučiti jezikov, ki jih govore domačini, kolikor mogoče popolno. Od domačinov sprejmejo vse, kar se jim zdi dobro.

Katoliška Indijka, medicinka v kolegiju za bodoče misijonske zdravnike, prejema iz rok podprefekta Kongregacije za širjenje vere kardinala Agagianiana v dar mašno knjigo.

nost posvečajo veselju. Vedno vesele morajo biti. Vesele, da pripadajo Cerkvi in da jim je bila dana milost, biti priče Kristusove med neverniki.

Ženske misijonske pomočnice, ki so že končale poklicne študije, se pripravljajo za misijonsko delo še dve leti. Naj nam ena izmed njih, ki misijonari na Formozi, pripoveduje:

“Živimo v majhni hišici, kot so jih na Formozi zgradili Japonci. Na častnem mestu imamo križ in sveto pismo. Pred tem oltarjem molimo zjutraj in zvečer, k sveti maši pa gremo v semenišče, ki ga vodijo “Gospodovi učenci”, redovna družba, ki jo je ustanovil Vincencij Lebbe.

“Poučujemo in se učimo. Zdi se mi, da se učenje kitajščine ne bo nikdar končalo. T. že dobro govori kitajsko in že poučuje na protestantski univerzi in na učiteljišču. Vendar pa še redno prihaja profesor, s katerim se vadi v izgovorjavi kitajščine.

“Imeti moramo čim več stikov s profesorji in učenci. Ko se dodobra spoznamo, nas sami začno spraševati o verskih zadevah. Saj jih je veliko, ki iščejo resnico. Osem naših znancev bo za božič prejelo sveti krst. Naša prva žetev. Vsako sredo zvečer prihajajo k nam tisti, ki bi se radi pogovorili z nami. So večinoma Kitajci, a tudi Formožani so začeli prihajati.

Žive v skupinah, v katerih se je vsaka članica usposobila za različno delo. Vincencij Lebbe je Jezusov evangelij povzel v tri načela: popolna odpoved, resnična ljubezen in nenehno veselje. Misijonske pomočnice si prizadevajo, da bi bile čim bolj zveste temu trojnemu pravilu. Veliko važ-

Skoraj vsi so odrasli. Mlajši zahajajo v župnijski klub. Pogovarjamo se v kitajščini, formoščini, angleščini, francoščini, včasih celo v japonsščini. Vzdušje na teh sestankih mora biti res družinsko, prijateljsko, če ne, bi samo čas izgubljali."

Kolegij za vzgojo misijonskih zdravnikov v Padovi

"Pojdite... zdravite bolnike", to je geslo zavoda za vzgojo misijonskih zdravnikov v Padovi. V njem študirajo akademiki, ki žele posvetiti svoje življenje in zdravniško znanje misijonom. Ko končajo študije, gredo v Indijo, Afriko, povsod, kamor jih pokličejo misijonski škofje.

Kakšne naloge ima zdravnik-misijonar? Deluje v bolnicah, ki jih vzdržujejo katoliški misijoni, in obiskuje bolnike, ki potrebujejo zdravniške nege, a se ne morejo zateči v bolnico. Večkrat vodijo bolničarske šole za domačine. Misijonski zdravnik je navadno v študijskih letih posvečal posebno pozornost boleznim, ki so posebnost misijonskih dežel. A ni zdravnik, ki ima v mislih samo telesno zdravje, ampak se ponudi Bogu kot orodje, s katerim naj bi prišel do duš. Zdravniška veda in uspehi so v službi Kristusovi, v apostolski službi.

Dvoje je zlasti važno za misijonske zdravnike: velika ljubezen do Boga, kar daje milost, in pa solidno strokovno znanje. Poklicno delo, ki ga misijonski zdravnik opravlja iz ljubezni do Boga in duš, bo tisto, kar ga bo vedno bolj družilo z Bogom. Božja bližina bo pa prilivala ljubezni vsak dan novega ognja.

Danes deluje v misijonih okoli 30 zdravnikov, ki so se vzgajali v Padovi, številni so pa kandidati, ki bodo kmalu pomnožili njihove vrste.

Misijonski zdravniški kolegij v Padovi ima pa še drugo nalogo. Sprejema tudi študente medicine iz različnih misijonskih pokrajin z namenom, da iz njih napravi dobre zdravnike in dobre katoličane. Ti zdravniki bodo ob povratku v domovino tisti, ki bodo dali potrebni ugled katoliški Cerkvi, ki misli tako na dušo ko na telo.

Laični misijonarji v Združenih državah Severne Amerike

Tudi v Združenih državah, odkoder je odšlo toliko protestantskih laičnih misijonarjev na vse konce sveta, so katoličani začeli z dvema misijonsko-laičnima družbama.

"Lay Mission Helpers Association" v Los Angeles je poslalo v misijone okrog 50 članov. Med njimi je več zakonskih parov. Obvezati se morajo, da bodo vsaj tri leta ostali v misijonskih deželah pod pokorščino škofa, ki jih je sprejel v svoj misijon. Njihovo delo je najprej poklicno. Vsak v svojem poklicu mora pomagati, da se bo Cerkev utrdila v misijonskih deželah. Poklicno delo pa spremlja apostolsko.

Drugo udruženje je pa "Association for International Development". Po enoletni pripravi se člani obvežejo, da bodo vsaj dve leti ves svoj čas in zmožnosti žrtvovali v službi Cerkve v deželah, ki so na nizki stopnji civilizacije. Pripravijo se v večernih šolah, ker večina mora čez dan delati, da si zasluži vsakdanji kruh.

STABO C.M.

Mali in veliki...

Predsednik Združenih držav general Eisenhower mora veliko potovati; poglavar komunistov Nikita Hruščev mora veliko potovati. Saj sta oba skoraj več v letalu kot pa na zemlji. Največja svetovna državna poglavarja morata takorekoč tekati z ene strani sveta na drugo; pri tem morata biti iznajdljiva, da se jima ne pripeti nesreča, saj bi mogla priti v prestolnico ali na letališče kje v Afriki in Aziji še kar istočasno in bi ljudje bili v zadregi, komu naj bolj navdušeno ploskajo. Časopisi so se namreč vrgli na to, da štejejo število navzočih in ploskajočih pri Eisenhowerju in Hruščevu. Ker je na svetu malih držav več kot velikih, se morata skorajda ponujati, da smeta obiskati to ali ono prestolnico naroda, ki je bil do včeraj še neznan, danes pa ima že lastno državo, pogosto brez prestolnice, ker jo bodo še zgradili... Veliki tekmujejo med seboj, kdo bo pognal v zrak več satelitov in daljnosežnih raket in vsaka bomba ali raketa stane skorajda toliko, kolikor znaša celoletni proračun male, nove države v Afriki ali Aziji. V zrak gredo vsak dan ogromna bogastva, Eisenhower in Hruščev pa hodita iz mesta v mesto ter dopovedujeta ljudem: **Eisenhower**, da bodo Združene države v svoj proračun vnesle nove milijarde dolarjev za pomoč gošpodarsko zaostalim narodom, kjer cela plemena žive v revščini, kjer cele pokrajine stradajo. Saj so ZDA v nekaj letih razdelile čez 80 milijard takšne pomoči. **Hruščev**: dolarjev nima, pač pa obljublja, da bo komunizem spremenil ves svet; le nekaj let, mogoče samo deset, pa bo komunizem prehitel kapitalizem, nakar bo ves svet zadihal na novo: ne bo več revščine, nikjer ne bo pomanjkanja.

...le jemati od nje ne zamudi...

Bivši ameriški državni tajnik Dean Acheson je pozval ves svobodni svet, naj pomaga malim narodom. Zahodni svet ima že OZN v New Yorku, ima NATO — prvo je organizacija vseh narodov na svetu, drugo pa je zveza za obrambo zahoda — toda to je za ameriško velikopoteznost premalo. Zato predlaga, da naj zahod ustanovi novo finančno mednarodno ustanovo, ki bi vsako leto nabrala iz proračunov držav članic nekaj deset milijard dolarjev. Posebno tajništvo bi potem delilo podpore tistim, ki bi prišli potrkat na vrata... Samo potrkat bi bilo treba!

Mali narodi pomoč nujno potrebujejo. Ko je bil Eisenhower te dni v Braziliji (ki ni majhna, pa vendar spada med tiste, ki so pomoči potrebni), je obljubil veliko bodočnost brazilskemu ljudstvu, če bo le hotelo in znalo porabiti pomoč, ki bo poslej prihajala iz ZDA. Dean Acheson in njemu podobni namreč govore in pišejo, da mali narodi radi hodijo po podpore, toda komaj dobijo denar, že nihče več ne izve, kaj se je potem s podporo zgodilo. Pri malih narodih torej zahodni dobrotniki terjajo, da naj se uredi, naj se

zresnijo in pokažejo pravo voljo, kako si res žele pomagati... Tam bo treba novih železnic, drugod nasipov, rudnikov, cest. Najbrž bi bilo najboljše, da bi skupno z denarjem šli v Afriko ali v Azijo še ameriški ali angleški strokovnjaki. Toda teh se majhni narodi najbolj boje. Menda se ti strokovnjaki ne znajo obnašati in ko je denar končno pošel, je bilo dela le malo opravljenega. Dobrotniki navadno niso bili deležni niti zahvale.

Mali narodi so ljubosumni na svojo vrednost, sposobnost, neodvisnost. Vse to sicer gospodarskemu dvigu le malo koristi, pač pa krepi tiste, ki svojemu več ali manj ukemu ljudstvu govore o pojmih, ki bi verjetno spadali najprej na filozofske fakultete na novoustanovljenih univerzah.

Mali narodi potrebujejo denar, mnogo, mnogo dolarjev, nimajo pa radi rok, ki denar dajejo, in kadar se je pest spraznila, bi hoteli kar pozabiti, čigava je bila.

Polna usta, prazna dlan...

Polna usta imajo navadno ljudje in narodi, ki so zadovoljni in siti. Kadar pa ni kruha, tedaj je priložnosti dovolj za izbiranje besed in — iz Moskve se besede vale v tempu, ki se kar prehitava. Pred dvema leti je moskovski radio petnajst minut dnevno božal in učil afriške narode. V enem letu se je oddaja moskovskega radia za afriške narode raztegnila na celih 48 ur tedensko — skoraj šest ur dnevno!! — in vsak teden oddaja Moskva po svojem radiu propagando za celih 671 ur v različnih jezikih vsega sveta.

Kapitalistična terminologija pri komunistih ni v časti in zato iz Moskve ne govore o dolarjih ali o dovozih žita ali orodja, ki ga nikdar ne bi bilo treba plačati. Pač pa se od tam sliši mnogo filozofije o ameriškem kolonializmu, o evropskih imperialistih, pa še nekaj o svobodi narodov, o lepi bodočnosti Afrike, če se bo otrsela premoči belega človeka... Narodom in plemenom vseh barv obljublja moskovski komunizem vso pomoč in razumevanje v boju za popolno neodvisnost in svobodo. Seveda je pomoč potrebna in Moskva jo bo tudi dala, kadar bodo nove države v Afriki in drugje po svetu odprle svoja vrata sovjetskim zastopnikom. Ghana je baje dobila mnogo blaga iz Sovjetske zveze, ker je sklenila uvesti diplomatske odnose za Moskvo. V zameno bodo sovjeti pokazali, kako zelo cenijo novo vladu v Ghani. Njihovo poslaništvo bo veleposlaništvo, ne le odposlanstvo ali generalni konzulat. Združene države imajo v Ghani poslaništvo z manj kot desetimi uradniki; sovjeti pa so poslali tja veleposlanika z 68 diplomatskimi uradniki in agenti.

Sovjeti pravijo, da morajo imeti toliko uradnikov, ker bodo v novi afriški državi pomagali na kulturnem in tehničnem področju, zlasti pa bodo podpirali boj za popolno svobodo in osamosvojitve. To je glavni cilj! In malih narodov dosedaj še ni obšla misel, kako je mogoče, da ponuja svobodo in osamosvojitve država, ki ima sama zaslužjenih celo vrsto svobodnih narodov. Zakaj se v Moskvi niso odločili vrniti svobode ter samostojnosti Litvi, Letonski in Estonski, zakaj niso odnehali s svojim nadzorstvom nad Poljsko, Madžarsko, Romunijo — vse zelo razvite in napredne evropske države, ki morajo že od 1945 ječati pod peto moskovskega imperializma.

Sovjeti so veliki prijatelji Egipta in pravijo, da tudi vseh ostalih arabskih narodov. Predsednik Združene arabske republike, polkovnik Nasser je sicer prijatelj Hruščevu, toda prav nič mu ni pogodu rovarjenje komunističnih agentov v Egiptu, Siriji, Iraku, Sudanu in Arabiji. Seveda arabski narodi še nimajo dovolj izvežbanih komunistov, pač pa prihajajo komunistič-

ni strokovnjaki iz Moskve in ti potem dajejo navodila domačim komunistom. Polkovnik Nasser in drugi arabski poglavarji preganjajo komunizem in kažejo s prstom nanj kot na veliko nevarnost bodočnosti. Toda narodi v jugovzhodni Aziji (Indonezija, Birmanija, Laos) in po vsej Afriki (razen v severnem delu) se vedejo, kakor da se zavedajo in se hkrati nočejo tega zavedati. Ugaja jim, da prihajajo k njim sovjetska veleposlaništva. Kajti s tem se utrjuje zavest neodvisnosti in v Washingtonu brž odpro denarnice, če kdo iz Afrike ali iz Azije pusti komunističnega parklja v predsobi, medtem ko sam prosi za podporo.

Mali narodi pa so zaostali tudi na kulturnem področju, pravijo marsikod. To je lahko sicer tudi res, dasi ni kultura samo v tistem, kar se prejme iz knjig. Med najkulturnejšimi narodi na svetu so danes še vedno narodi, ki žive v Evropi. Ti so ponosni na svojo kulturo, radi jo posredujejo vsakomur, ki ponjo pride. Med najbolj znanimi je pač Francija in seveda popolnoma drži, da je v filozofiji ter v umetnosti prav ona med prvimi na svetu. Le škoda, da je zaradi vojská (dve svetovni vojni v malo več ko tridesetih letih, za tem pa neprestane vojske po kolonijah, ki se kar nočejo poleži) morala dvigniti cene in je postalo dobivanje kulturnih vrednot iz Pariza zelo drago. Vojskovanje v Alžiriji pač žre lepe milijarde frankov.

In prav ta nesrečna vojska v Alžiriji jemlje Franciji, Evropi in njeni zaveznici onstran oceana ugled in simpatije. Če se hočeš kulturi približati, jo moraš vzljubiti. Tega načela se narodi v Afriki drže in sicer bolj kot bi bilo potrebno. Solidarizirali so se z Alžirijo in vidijo v Franciji sovražnika lastne svobode. Ugled francoske in s tem evropske kulture v Afriki pada.

Vsak po svoje si usodo piše

Kultura bi morala biti samo ena, ker je sicer sploh ni. Francija je sicer v prejšnjem stoletju različno govorila o kulturi in menila, da je možno ustvarjati liberalno, progresivno, levičarsko in še druge kulture. Pokazalo se je, da to ne drži. Pač pa je slabo vplivalo na naslednike, na tiste, ki so se učili v Franciji ali drugod po Evropi. Če so Francozi imeli svojo kulturo, Nemci svojo in Rusi spet svojo, moramo tudi mi v Afriki stremeti, da si ustvarimo svojo. Mali narodi na materialnih/dobrinah niso bogati, zato pa morejo mnogo ustvariti na duhovnem polju. Seveda so šli potem še korak naprej in so rekli: naša kultura je starejša kot vse druge na svetu (arheološke najdbe so po svoje razlagali), in zakaj ne bi imeli svoje afriške kulture, ali toliko kultur, kolikor je narodov. Evropa propada, Amerika leze v materializem in za kulturne zadeve nima časa, v Moskvi so sicer zgradili sate-lite in lunike, toda včasih so bili le preveč napihnjeni in v kulturnih zadevah se laž prehitro razkrinka — mali narodi so tudi mladi in kdor je mlad, je iznajdljiv, izviren in drzen. Pojdimo svojo pot!

Veliki in mali

Veliki so zgradili sedanji svet in pravijo, da se med seboj ne smejo "stepsti", ker bi ga sicer uničili. Svet bo enoten ali ga ne bo! Seveda so veliki najbolj poklicani, da novi, enotni svet zgrade in utrde — včasih bodo morali zagrabit ponekod celo za palico in napraviti red, če ne bo šlo drugače. Policajev nihče ne bo odpravil!

Šlo bi, če bi bilo vzporedno z gospodarsko in politično velikopoteznostjo velikih opaziti tudi enako skrb za vesoljno, občestveno razumevanje za zgraditev kulturne enotnosti sveta. In vendar enotnosti sveta ne bo, če ne bo prodrlo univerzalno pojmovanje o nedeljivosti človeške kulture. Na zahodu in na vzhodu govore o pomoči malim narodom, pa so pri tem nedin pri razumevanju osnovnih zadev. ZDA se nič več ne razburjajo nad tem, da ječi polovica Evrope pod diktaturu komunizma; nekaterim komunističnim državam dajejo celo pomoč, češ, da se bo to "splučalo" (Jugoslaviji, Poljski). Zahodni narodi so vsi krščanski in se zelo radi sklicujejo na svoje krščanske tradicije, vendar se zdi, kakor da na brate, ki trpe pod komunizmom, pozablajo.

Mali narodi so pokazali mnogo dobre volje pri sprejemanju kulture iz Evrope, toda nedoslednost velikih narodov jih privaja k misli, da evropska krščanska kultura sploh ni univerzalna, občestvena, ker se glasniki evropske kulture njenih temeljev ne drže. Lažem iz Moskve se tako priključuje še "laž", ki veje iz kulture zahoda, ki ne more iskreno povedati, da je enotna, res krščanska.

Na kulturnih področjih izginjajo razlike med malimi in velikimi. Če bi se v sodobno kulturo vrnil pravi duh krščanstva, pravi duh ljubezni in resnice, bi vsi novi mladi narodi klonili pred njo in se ji pridružili. Ker pa se zahod tega ne drži v zadostni meri, se ozračje laži in medsebojnega nezaupanja ohranja naprej: mali radi odhajajo na zahod po gospodarsko pomoč, pri opazovanju zahoda in vzhoda pa si mislijo svoje; verujejo v zaklade svoje lastne, ozke in še zelo nejasne kulture.

Enotnega sveta ne bo zgradila denarna ali tehnična pomoč velikih, ne bo ga zgradila zdrobljenost in občutljivost malih narodov, zgradil se bo na občestvenem pojmovanju duha, ki more biti samo eden za ves svet. Duha, kakor ga oznanja krščanstvo že dva tisoč let. Prodira sicer počasi, toda nikdar se ne more umakniti!

PREMIŠLJUI PET MINUT...

Apostol misijonar niso samo usta, ki pridigajo, je zlasti duša, ki izžareva Boga. Oznanja ga s svetostjo, brez besed pričuje o Besedi.

Nekateri mislijo, da je apostolsko delo nekaj podobnega kot zdržek mesa na nekatere dni, nekaj zunanjega. Nekateri so "apostoli", ker je moda taka. Pripadajo "apostolskemu krožku".

Kot trgovski potniki so. Ti razprodajajo blago, oni pa vero.

So navdušeni, jezik se jim z lahkoto vrti in prvemu, ki pride, pokažejo svoje blago: člene v veri ali pa "najboljšo pobožnost".

Osebn mi niso preveč všeč ti "apostoli". Dostikrat so ljudje, ki mislijo, da so rojeni, če ne posvečeni za to, da vtaknejo svojo nogo v bližnjega krožnik.

Ker so mnogokrat odkritosrčni, jih moramo sprejeti ljubeznivo, a na pragu.

Apostol pa, ki lahko pride v "hišo", je oni, ki je zares razumel apostolski poklic. Je apostol-misijonar, ki se trudi, da bi bil svetnik. Je Terezija Deteta Jezusa, ki je malo govorila, a vodi k Bogu velike množice.

BELGIJSKI KONGO NA PRAGU SAMOSTOJNOSTI

Letos je za Afriko izredno pomembno leto. Od vseh strani čujemo klice po narodni svobodi in državni samostojnosti. Vse preveč mikavni so uspehi v politiki, ki so jih v zadnjih letih dosegli v Egiptu, Sudanu, Tuniziji, Maroku, Nigeriji. Afriška celina se hoče kar čez noč preleviti iz "ponižane in izkoriščane kolonije" v popolno neodvisnost in narodno samostojnost. A evropske kolonialne države le težko kroté ta klic po svobodi afriških narodov; zato so nekako prisiljene, da stopajo pred domačine z obljubami in načrti, kdaj in kako bodo dosedanjim kolonijam priznali samostojnost.

Za Belgijski Kongo se je bruseljska vlada že slovesno izjavila, da bo ta velika dosedanja belgijska kolonija v osrčju afriškega sveta zadobila letos popolno svobodo. Skrajni nacionalisti so se za to svobodo vlekli že lani, a vlada je vztrajala pri svojem sklepu. Prenos oblasti na domačine hoče mirno in postavno pripraviti. Nekateri gledajo s skrbjo v bodočnost, drugi spet so polni upanja in vere v boljše dni. Nekateri bolj poudarjajo sončne, drugi spet senčne strani te toliko zaželene narodne svobode. Ti zadnji trdé, da ljudje v Kongu še niso zreli za samostojnost. Treba pa je na dogodke, ki se bližajo, gledati docela nepristrano, kot tudi ne gre prezirati težav, ki bodo s spremembami nastopile, prav kot jih že vnaprej vidijo možje, ki z vso dobro voljo in pripravljeno snujejo in urejajo vse potrebno za narodno in državno svobodo v Kongu.

V socialnem pogledu je pod vplivom sedanje vlade prišlo do pametnega sporazuma med delodajalci in delavskimi sindikati. Po tem sporazumu, docela v skladu s katoliškim socialnim naukom, je mogoče, da se izognejo nešteto družbenim sporom. Sporazum pa bo prav v kratkem dopolnjen še z ustanovitvijo Višjega delovnega sveta. Sedanja vlada ima nemalo skrbi, kako omiliti veliko brezposelnost, omejiti mladostno zločinstvo po mestih, zagotoviti tujcem posest v deželi in mirno življenje v prihodnosti. Do zadovoljive rešitve pa v nobeni teh točk do zdaj še ni prišlo.

Mnogo bolj zamotan je gospodarski položaj. Res je, da ima Kongo že lepa leta sem svojo neodvisno centralno banko, ki usmerja ves gospodarski razvoj v deželi. Po podatkih te banke ugotavljamo, da je trgovska bilanca v zadnjih letih močno pasivna, da so se zlate rezerve v banki občutno zmanjšale in da se je državni dolg v zadnjih treh letih potrojil. Proračun za 1959 je že predvideval velik primanjkljaj; za 1960 pa naznanja še večjega. Vse to pa je rodilo govorce, da namerja vlada denar razvrednotiti. Do tega sicer ni prišlo, a zaupanja v dosedanja valuto vseeno ni. To nezaupanje pa povečuje še demagogija političnih "prvakov", ki med neukimi množicami netijo žejo po svobodi, kot da bi ta beseda že sama po sebi v deželo prinesla nesluten napredek in blaginjo. Evropejci bi veliko mirnejše gledali na dogodke, če bi vsaj v narodnih voditeljih našli resne in zadostno pripravljene ljudi, ki bi bili sposobni usodne probleme reševati zadovoljivo.

Politične težave so ljudje v Kongu do zdaj še kar mirno prebredli. So to predvsem težave, ki se pojavijo v vsaki koloniji, ki se pripravlja na držav-

no sa obstojnost. V tem pogledu je pač treba pohvaliti belgijsko oblast, ki je dosledna obljubam iz Bruslja. Nobenega prehitovanja, pa tudi nikakšnega zavlačevanja. Tako so v Kongu že ustanovili posvetovalno in zakonodajno skupščino; obe prav zadovoljivo opravljata svoje posle. Kolonialne belgijske oblasti so mnogo pridobile na ugledu, ko so toliko popustile, da je prišlo do mirne sprave s prenapetimi domačimi politikami in da jih niso postavili pred proces. Vedno več je novih strank; vsaka ima svoj načrt, vsaka drugačno gledanje na bodoči razvoj Konga kot samostojne države.

Evropski naseljenci dogodkom pozorno sledé. Na splošno so precej zaskrbljeni, ker ne vedo, kaj jim prinaša bodočnost. Na obljube nekaterih črnih politikov se preveč zanesti ne morejo; kakšnih resnih pismenih dogovorov o njihovi bodočnosti v deželi pa ni. Spet pa je razumljivo, da Afričani to njih bojazen in nezadovolje po svoje tolmačijo: Evropejce izvečine dolže, da so proti domači neodvisnosti in da jo po svojih močeh celo zavlačujejo.

Kako ljudje na vse to gledajo, se je najbolj pokazalo ob uradnem obisku belgijskega ministra za Kongo in Uganda-Urundi, ki je lani prišel v vse važnejše predele te velikanske kolonije. V osrčju in na vzhodu dežele je naletel med Evropejci na precej hladen sprejem, medtem ko so ga domačini navdušeno pozdravljali. V Bukavu so beli naseljenci ministrov avto napadli s paradižniki in hkrati izročili spomenico, v kateri tožijo belega guvernerja v pokrajini. Nekaj podobnega je minister doživel tudi med zagrizenimi Bakongo, ki gredo v svoji vasezaverovanosti tako daleč, da sanjajo celo o samostojni državi. . . Ob povratku v Leopoldville je pa minister jasno povedal, da vlada v Bruslju dosledno in neomajno vztraja pri izvedbi svojega načrta za samostojnost v Kongu.

Kakšno je stališče Cerkve do vseh teh dogodkov? Na splošno lahko zardimo, da je zvesta svojemu poslanstvu in da v miru nadaljuje misijonsko delo zaupajoča v pametno in mirno rešitev vseh političnih in narodnih vprašanj. Že leta 1956 so apostolski vikarji celotne kolonije izjavili, da so težnje domačinov po narodni in politični svobodi docela upravičene. Sedaj pa se cerkvene oblasti prizadevajo, da jih usodni trenutek spremembe vladavine v deželi ne bo našel nepripravljene. Boje se cerkveni krogi, da ne bi morda tudi v Kongu po osamosvojitvi zavladal pretirani nacionalizem, ki bo nezaupljivo in sovražno gledal na vse iznemce. Dva apostolska vikariata je Sveta stolica že izročila škofom domačinom. V prestolnici Leopoldville pa so tudi vse važnejše župnije že izročili v skrb in upravo domačim duhovnikom. Če bo nujno prišlo tudi do umika tujih misijonarjev, kot se je to že v nekaterih drugih misijonskih deželah namerilo, za rast katolištva v Kongu to ne bi bilo ravno usodno. Prav tako skrbno pripravljajo laike na prevzem odgovornih mest v KA in v socialnih organizacijah. Razume se, da so marsikateri v današnjih razmerah misijonarjem obrnili hrbet. A na splošno je vedno več očitnih in zadovoljivih sadov dolgoletnega truda, ko sedaj misijonarji dokončno laikom izročajo šole in jih postavljajo na druga važna mesta v okviru farnega in kulturnega življenja v deželi. Ti afriški katoličani pa se prav dobro zavedajo, da je usoda katoliške Cerkve v deželi od zdaj naprej v njihovih rokah. In ta zavest jim vliva resnični ponos!

Katoličani v Belgijskem Kongu nimajo in nočejo imeti svoje politične stranke, ker vedo, da je Cerkev vesoljna in da je njeno poslanstvo prav v

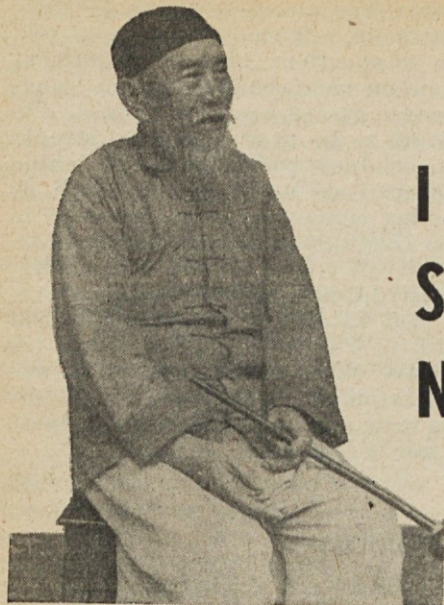
tem, da v svoje okrilje pritegne za zveličanje prav vse, ne glede na politično prepričanje posameznikov. Zato pa tudi stranke, z izjemo ene same, Cerkvi prav nič niso nasprotni. Edinole nedavno ustanovljena Ljudska stranka, ki ima docela komunistični program in z velikim navdušenjem dela za "ljudsko demokracijo", vzbuja zaskrbljenost, ker le preveč poudarja nujnost diktature proletariata. Veliko revnih in ubogih se bo prav gotovo tej stranki priključilo, če katoličani ne bodo tudi na socialnem področju zadosti tehtno nastopili. Škofje ne zamude nopeno prilžnosti, da ne bi s prižnice ali po radijskih oddajah ljudem kazali Kristusa kot edinega pravega Rešenika in da ne bi pozivali mladine, naj se Ga z vso ljubeznijo oklene in mu navdušeno služi. Zborovanje "Pax Romanae" na univerzi v Leopoldvilleju ob udeležbi črnih in belih je tudi izkazalo veliko navdušenje za sodelovanje v verskem pogledu. Tudi rasnega vprašanja med katoličani v Kongu dejanski ni. Lepo se je to izkazalo, ko je 300 belih in 700 črnih skavtov v najlepši bratski slogi in povezanosti skupno taborilo, ko so skupno opravljali molitve in vse drugo. Vse kaže, da bodo tudi katoličani velike nove afriške države v Kongu, ne glede na barvo kože in na raso, edini ohranili svojo enotnost in edinost, ker jih pač družita Kristusov mir in ljubezen.

J. M. C.M.

MOLIMO ZA CERKEV V NOVONASTAJAJOČIH DRŽAVAH AFRIKE

Črni muzikant

IZ ZGODOVINE SVETE CERKVE NA KITAJSKEM

Članek je povzet iz predavanja na sestanku misijonskega krožka "Baraga" pri slovenski fari v Torontu.

Prvi poskusi prodora na Kitajsko.

V obliki nestorijanizma je krščanstvo prodrlo na Kitajsko že v prvih stoletjih. Cvetoče krščanske edinice so se ohranile prav do devetega stoletja in, zdi se, da v Peking u celo do trinajstega stoletja.

Katoliški misijonarji pa so prodrli na Kitajsko zelo pozno. Šele v trinajstem stoletju so prišli na Kitajsko prvi katoliški misijonarji. Bli so to frančiškani. Med njimi sta po svojem odličnem delovanju najbolj poznana Montecorvino in Odorico de Pordenone. Janez Montecorvino je prišel v Peking leta 1294. Ko je bil leta 1313 Peking povzdignjen v nadškofijo, je bil on imenovan za prvega nadškofa. Poleg pekinške nadškofije je bilo tedaj na Kitajskem še šest škofij. Pod dinastijo Yunen, ki je vladala tedaj na Kitajskem, se je začelo delo lepo razvijati. Toda te ugodne okoliščine za misijone niso trajale niti sto let. Ko je prišla na oblast dinastija Ming, se je kmalu pričelo preganjanje kristjanov. Istočasno se je začela v centralni Aziji vojska, ki je preprečila vsako pomoč misijonarjem. Tako je po nekaj desetletjih praktično izginilo s kitajskih tal.

Vsi ti misijonarji, tako nestorijanski kakor katoliški, so prihajali na Kitajsko po takozvanem "svilenem potu". Pot se je tako imenovala, ker so tu čez prenašali trgovci v prednjo Azijo in Evropo fino kitajsko svilo. Vodila je ta pot preko Turkestana in ob severnem robu velike tibetske planjave. Pozneje so razni misijonarji stopili na kitajska tla z morske strani, pa so jih Kitajci vse po vrsti ali pomorili ali pa izgnali. Sam sv. Frančišek Ksaverij, za apostolom sv. Pavlom največji misijonar, je skušal prodreti na Kitajsko, pa je umrl pred njenimi vrati, na otoku Sanciano.

Šele o. Ricci, italijanski jezuit, ki se mu je leta 1600 posrečilo priti prav do glavnega mesta Pekinga, je s svojo spretnostjo in znanstveno izkušnostjo končno uspel in prepričal cesarja, da misijonarji morejo le služiti in koristiti deželi. Od tedaj naprej se misijonarji nekaj časa uživali popolno zaupanje cesarjev. L. 1610, ko je umrl o. Ricci, je bilo na Kitajskem že 5.000 katoličanov. Leta 1664 jih je bilo že 200.000. Od leta 1579, ko je o. Ricci dospel v Makao, se je misijonsko delovanje Cerkve nadaljevalo brez presledka vse do poslednjih let, ko komunistična vlada praktično onemogočuje vse misijonske podvige. Pojavljala so se od časa do časa preganjanja, pa nikdar tako strašna, da bi onemogočila vsakršno misijonsko delovanje. Zadnjih sto let pred komunistično revolucijo je katoliška Cerkve uživala precejšnjo svobodo. Zlasti po "boksarski vstaji" leta 1900 se je mogla vera širiti v miru in svobodi po vsej Kitajski. Boksarji so pomorili nekaj škofov, številne duhovnike in okrog 30.000 katoličanov. Kakor tolikokrat v zgodovini Cerkve, tako je tudi to pot "boksarska vstaja" dokazala, kako prav je imel Tertulijan, ko je dejal, da "je kri mučencev seme novih kristjanov". Leta 1900 je bilo na Kitajskem 740.000 katoličanov, l. 1907 en milijon, l. 1921 že več kot dva milijona in tik pred prihodom komunistov na oblast je bilo že tri in pol milijona katoličanov na Kitajskem.

Cerkev se organizira.

Tudi organizacijo je Cerkev hitro izpopolnjevala. Do leta 1900 je bilo le 15 cerkvenih okrožij na Kitajskem. Tega leta je poskočilo število na 41. Leta 1935 je bilo že 118 okrožij. Da bi boljše organizirala vse misijonske napore, je sv. stolica poslala leta 1922 svojega prvega apostolskega poslanika v osebi Celsio Constantini-ja. Leta 1924 se je vršil v Šanghaju prvi cerkveni koncil, ki je dal mnoga praktična navodila za vse misijonsko delo na Kitajskem. Leta 1926 je sv. oče Pij XI. osebno posvetil prvih 6 kitajskih škofov. Od tedaj se je število kitajskih škofov iz leta v leto množilo. Do leta 1950 je bilo zaupanih kitajskim ordinarijem že trideset cerkvenih okrožij: 3 nadškofije, 18 škofij in 9 apostolskih prefektur. Zelo važen datum za razvoj Cerkve na Kitajskem je leto 1946, ko je dobila svojega prvega kardinala v osebi T'ien-a S.V.D. Nekaj mesecev za tem je bila vzpostavljena redna hierarhija. Vsa Kitajska se je razdelila na 20 cerkvenih provinc ali nadškofij, 79 škofij in blizu 50 apostolskih prefektur. Velike važnosti za ugled Cerkve na Kitajskem je bilo dejstvo, da je po drugi svetovni vojni nacionalistična vlada poslala svojega poslanca Wu-cing-siung-a, praktičnega katoličana, v Vatikan. Vatikan pa je poslal na Kitajsko svojega nuncijskega Antona Riberija. Dotlej je imela katoliška Cerkev na Kitajskem svobodo, toda ni bila uradno priznana. Sv. oče je imel svojega zastopnika v osebi apostolskega poslanika, toda le-ta je zastopal sv. očeta le pred cerkvenimi oblastmi, država kot taka ga ni poznala. Nuncij pa je bil popolnomočeni diplomatski zastopnik pred kitajsko vlado samo.

Vidimo potemtakem, kako je katoliška Cerkev od leta do leta imela večji vpliv nad javnim in privatnim življenjem kitajskega ljudstva. Razpolagala je že z vsemi različnimi sredstvi kulturnega in verskega vplivanja. Imela je že tri univerze: Aurora v Šanghaju, Fudžen v Pekingu in Tsinku v

Tientsinu; 225 srednjih in tehničnih sol, 13 osnovnih šol, 131 bolnic, 934 klinik, 422 sirotišč, 12 naselbin za gobavce itd. S pomočjo revija "China Missionary", ki so jo pisali misijonarji in je bila v prvi vrsti namenjena za misijonarje, pisana v angleščini in francoščini, in s pomočjo podobne revije v kitajščini namenjene predvsem kitajskim duhovnikom, se je apostolsko delovanje vse bolj organiziralo in postajalo zato vse uspešnejše. "Catholic Central Bureau" je zadnja leta odlično koordiniral in vodil vse misijonske napore. Tam je bil center za katoliški tisk, za radio, za gledališče, za katehetična vprašanja, za socialno vprašanje, za Katoliško akcijo, za Marijino legijo itd. Tam so se tiskale knjige, brošure, letaki, lepaki in se razpošiljali po vsej Kitajski po potrebi in finančni možnosti tega ali onega kraja. Lepi sadove je že dajala metoda spreobračanja zlasti izobražencev po korespondenci, po pismih. Imeli smo katoliški dnevnik.

Omenil sem le glavne vrste apostolata, da si vsaj približno predstavljamo, kakšno ogromno delo so opravljali misijonarji na Kitajskem. Katoliška Cerkev je imela tamkaj najlepše perspektive, z zaupanja polnim pogledom smo gledali v bodočnost. Četudi ni bilo niti en odstotek katoličanov, je vendar Cerkev uživala velik ugled tudi med pogani. Toda padla je tudi na Kitajsko temna noč komunizma, ki je zaslužnil že toliko dežel.

Kako je brezbožni komunizem podjarmil Kitajsko?

Nastop komunizma.

Kitajci so najštevilnejše ljudstvo na svetu; saj jih je že preko 600 milijonov. Svojo državo imenujejo Čun-kvo, kar znači državo centra, centralno državo. Že s svojim imenom hočejo poudariti, da je Kitajska središče sveta. Vse druge dežele za njih nimajo velike važnosti. Saj imajo v go-tovem oziru prav. Kitajci so ne le najštevilnejše ljudstvo sveta, marveč jim tudi zemljepisna lega daje vodilno vlogo. Zato je tako važno, kdo vlada na Kitajskem. To dejstvo je prav dobro poznal Lenin. Zato je vedno tako poudarjal, kakšne velike važnosti je, da se osvoji Kitajska za komunizem. Zato tudi moremo razumeti, zakaj je ruski komunizem tako hitro prodril na kitajska tla.

Kmalu po prvi svetovni vojni so se marksistični kitajski izobraženci začeli organizirati ne le v svojih naselbinah v Moskvi, Parizu in Berlinu, marveč tudi v večjih kitajskih mestih. Največja marksistična skupina se je organizirala v Šanghaju. Šef te skupine je bil Čen Tušju, velik kitajski literat, književnik. On je vpeljal komunizem na kitajska tla že leta 1919, ko je ustanovil tamkaj prve celice. Meseca julija leta 1921 se je vršil v Šanghaju prvi kongres komunistične partije. Mao-tze-tung je bil že tedaj med ustanovitelji partije.

Tretji kongres kitajske komunistične partije je leta 1923 odločil, da bodo vnaprej komunisti sodelovali s Kuomintangom, nacionalistično kitajsko stranko, v borbi proti nasilnim kitajskim generalom na severu Kitajske. Tako so se člani komunistične partije udeležili prvega narodnega kongresa Kuomingtanga leta 1924. Kitajski komunisti in še bolj ruski svetovalci, ki jih je Rusija poslala, da bi pomagali organizirati nacionalistično stranko Kuomingtanga, so svoj položaj dobro porabili s tem, da so širili zmotne komunistične ideje med člani nacionalne stranke. Nacionalisti so kmalu ugotovili

Med kitajskimi begunci v Hongkongu: Marijinā kongreganisti so priredili starkam v zavetišču božično večerjo.

to dejstvo. Zato se je ta zveza obeh strank kmalu prekinila. Že na kongresu Kuomingtanga januarja 1926 so nacionalisti opominjali ruske svetovalce, naj ne širijo komunizma na Kitajskem. Naslednje leto, ko je Čang-kaj-šek prav vodil borbe v centralni Kitajski, sta se obe stranki ločili. Meseca avgusta leta 1927 se je 20. armada uprla nacionalističnemu voditelju in se podvrгла komunistični zastavi. Tako je bila Kitajska za Rusijo prva država na svetu, ki je svojo komunistično revolucijo podpirala z rdečo armado.

Komunistična partija na Kitajskem se je začela med izobraženci in buržuji. Toda leta 1927 so imeli že 60.000 članov, med njimi 30.000 delavcev.

Kmalu po ločitvi od Kuomingtanga so se komunistične čete začele organizirati v provinci Kiangsi. Prav tam, kjer smo slovenski lazaristi kasneje začeli takozvani "Baragov misijon", so se komunisti utrdili in prvič organizirali svojo vojsko. Žvejčjin, središče našega misijona, je bil tudi prvi center komunističnega sovjetskega okraja. Mao-tze-tung in Ču-te, dva današnja šefa kitajskega komunizma, sta že tedaj vodila vsak svoje čete. Od 7. do 23. novembra leta 1931 se je v Žvejčjinu vršil komunistični kongres, ki je imel velik vpliv na ves poznejši razvoj komunizma na Kitajskem. Na tem kongresu je prišlo 600 civilnih delegatov in 400 vojaških. Bilo je zastopanih 18 kitajskih provinc, vsi sovjetski okraji raztreseni po raznih krajih Kitajske, celo iz nacionalističnih mest so prišli posamezni zastopniki komunističnih tajnih celic. Celo s Formoze in Koreje so prišli zastopniki. Mao-tze-tung, ki je bil dotlej generalni tajnik komunistične partije, je bil tedaj

izvoljen za njenega predsednika. V konstituciji, ki so jo tedaj sestavili, so med drugim poudarjali, da je naloga kitajske komunistične partije, utrditi diktaturo proletariata in kmečkega ljudstva najprej na komunističnem teritoriju in za tem v vsej Kitajski. Cilj te komunistične diktature naj bi bil, uničiti ostanke fevdalizma, sistematično zavirati razvoj kapitalizma in polagoma poddržaviti vso ekonomijo. Sestavili so nekaj manifestov proti nacionalistom, napravili delovne načrte itd.

Na teritoriju našega slovenskega misijona so komunisti ostali približno štiri leta. Ves čas so se morali boriti proti nacionalistom, dokler jih leta 1934 Čang-kaj-šek ni primoral, da so se umaknili proti severu. Preden pa so se umaknili, so pomorili številne katoličane pa tudi pogane, ki so se upirali njihovi ideologiji. Požgali so cerkve, kapele in druge ustanove katoliškega misijona. Ko smo prišli slovenski lazaristi tjakaj, smo morali začeti ponovno graditi ta poslopja, nujno potrebna za misijonska dela.

Da bi se izognili popolnemu uničenju, so komunisti sklenili, da se umaknejo proti severu v provinco Šensi. Ta umik komunističnih čet, ki je znan pod imenom "veliki marš", je zelo skrčil število komunističnih borcev. Vsega jih je prispelo v severni Šensi kakšnih 20.000. Tu so v Jenanu, mestecu s 6.000 prebivalci, vzpostavili komunistično vlado.

Preveč bi se sestavek razvlekel, če bi hotel podati ves zgodovinski potek dogodkov. Zato pogledjmo le še nekoliko, kako so se komunisti zadržali v kitajsko-japonski vojni od leta 1937-1945 in kakšno je njihovo zadržanje, odkar so gospodarji vse kitajske celine.

Z besedami so vedno zatrjevali, da se bore za narodne koristi, z dejanji pa so le prepegosto dokazovali, da ne mislijo iskreno. General Lu Čensao, ki je leta 1938 v osrednjem Hopeju poveljeval 100.000 glavi komunistični vojski, je rekel pisatelju Raymundu de Joegher čisto iskreno: "Uničiti Japonce? Čemu? Da jih nadomeste Čangkajškove čete in nas uničijo? Japonci morajo ostati dovolj močni, da se obdrže tu, toda preslabi, da bi nas mogli ovirati pri našem propagandnem delu. Čim delj bo trajala ta vojna, tem boljše bomo pripravili svoje moči za pravi spopad, ki bo odločil usodo Kitajske po zmagi nad Japonci."

Od leta 1937-1945 so kitajski komunisti imeli izredno ugodno priliko, da so pod krinko patriotizma vse bolj ojačali svojo vojsko in notranje utrjevali svojo partijo. Japoci so se zadovoljili z večjimi centri in cestami, ki so te centre vezale. Ves vmesni prostor pa so kontrolirali rdeči. Ta ugoden položaj so sijajno izkoristili s tem, de so širili med ljudstvom veliko večjo propagando proti kitajskim nacionalistom kot pa proti Japoncem. Pa ne le s propagando so nastopali proti nacionalistom. Pogosto se je dogajalo, da so zahrbtno napadli nacionalistične čete prav tedaj, ko je bil položaj najbolj kritičen in so si nacionalisti želeli njihovega sodelovanje v borbi proti Japoncem.

Podobno kot v Sloveniji so komunisti tudi na Kitajskem v navidezni borbi proti okupatorju počenjali raznovrstna grozodejstva nad kitajskim ljudstvom. Hkratu so na pr. obglavili 15 fantov, jim iztrgali srca, jih nazivali na konopec ter jih javno izobesili, da bi tako ljudi preplašili in zmanjšali njihovo odporno silo. Žive ljudi so pokopavali, med njimi celo noseče ženske itd.

Še drug prizor iz božičnice v Hongkongu

Za komuniste so zgoraj omenjeni zločini in vljudno, fino obnašanje do ljudstva enako dobra moralna dejanja, če eno in drugo služi za utrjenje komunistične partije. V tem smislu so pač še danes zvesti učenci Leninovi, ki je zapisal: "Moralno dobro je to, kar služi naši partiji, moralno zlo pa je to, kar ji škoduje."

Svojo protiversko in zlasti protikatoliško orijentacijo komunisti že za borbe proti Japoncem niso mogli popolnoma zakriti. Pogosto so imeli namerno svoja zborovanja v katoliških cerkvah in šolah, da so tako dali Japoncem razloga, da so zgradbe požgali. Za komuniste je bil to uspeh, ker se je slabila katoliška Cerkev. Kljub temu pa so s spretno propagando znali varati velesile in ves svet, da so jih skoro povsod smatrali le za agrarne reformatorje, borce za pravice delavstva in ubogih plasti naroda, nikakor pa ne za stoođstotne komuniste, kakor so v resnici bili. Razni tuji poročevalci o položaju so bili večinoma žrtve komunistične propagande. Žrtve komunistične propagande so bili tudi vladajoči ameriški krogi z generalom Marshallom na čelu, ki je zaradi nerazumevanja komunizma, malo pa tudi zaradi osebne užaljenosti napačno presodil položaj. Zaradi njegovega poročila nacionalisti niso več dobivali pomoči v orožju in niti ne moralne opore, dočim so komunisti dobivali orožje iz Rusije; poleg tega pa so jim Rusi dali vso moralno oporo in vso borbo celo oni tajno vodili.

Če jim je pa v njihove namene boljše služilo, so se pa seveda znali spreminjati v angela luči. Znali so z ljudstvom lepo ravnati. Ko so prišli v vas, so se prijazno in dostojno vedli; kar so pojedli, so plačali; sploh so

skušali napraviti na ljudstvo najboljši vtis. Vse to je bilo preračunano in od zgoraj komandirano.

Katoliška Cerkev v današnjem rdečem raj.

Naj so bili razlogi komunistične zmage na Kitajskem kakršnikoli, danes stojimo pred dejstvom kitajskega rdečega raja. Kot katoličane nas zanima, kako komunisti ravnajo s katoliško Cerkvijo.

Kitajski komunisti poznajo veliko moč katoliške Cerkve. Njena univerzalnost, visoka kultura, močna hierarhična organizacija napravlja nanje globok vtis. Katolicizem jim je zgolj z naravnega vidika, kakor oni gledajo, mogočna ovira za razširjenje njihovega nauka. Zato im jo v svojem programu, uničiti katoliško Cerkev na Kitajskem. Vendar pa tega svojega namena niso nikdar javno pokazali, zlasti ne, ker so bili katoliški misijonarji splošno med ljudstvom čislani.

Po radiu, časopisju in raznih javnih proglaših so komunisti vedno proglašali svobodo vere, v resnici pa skušajo postopoma in sistematično vsa verstva, zlasti pa katoliško Cerkev, uničiti.

Prvo leto so komunisti naravnost zaukazovali, da morajo biti katoliške šole odprte. Istočasno pa so nalagali ogromne davke in pošiljali na katoliške šole komunistične učitelje, ki so poučevali brezbožni komunizem in smešili vero. V začetku so na vsa usta hvalili katoliške sirotišnice, obenem pa so konfiscirali premoženja in zemljo, ki so sirote od nje živele. Še bolj so proslavljali katoliške bolnišnice, pa obenem niso pozabili zaseči zdravila, brez katerih je bolnišnica nesmisel. Dobro leto dni so javno priznavali veliko kulturno delo katoliških univerz, obenem pa so že namigavali na senčne strani, češ da jih vodijo tuji.

Že v tej prvi fazi se je pogosto dogajalo, da so cerkve spreminjali v skladišča, zborovalne dvorane ali celo plesne dvorane in gledališča. Kult so vse bolj žigosali kot praznoverje, ki ovira produkcijo. Tuji misijonarji so imperialisti in špijoni; treba jih je koncentrirati v mestih, da se jih laže nadzira. Kitajski duhovniki so jim le izdajalci, paraziti, ki jih je treba prisiliti k produktivnemu delu. Že prvo leto se je pogosto dogajalo, da so kitajske duhovnike enostavno vrgli na cesto. Če so duhovniki sprejemali miloščino ze cerkev, so bili izkoriščevalci ljudstva, itd. Pač ista pesem povsod, ki jo tudi že slovenski vrabci znajo peti.

V drugi fazi se je preganjanje katoliške Cerkve vse bolj stopnjevalo. V vse večji meri so začeli konfiscirati cerkve, šole, sirotišnice, bolnišnice itd. Dobro so pripravili napad na katoliške univerze in jih končno vse spravili pod državno upravo. Vse pogostejši so bili v časopisih napadi na razne direktorje katoliških šol, na profesorje, škofo itd. Začeli so na veliko zapirati kitajske katoliške duhovnike; številne med njimi so celo obsodili na smrt. Istočasno so začeli zapirati, obsojati in izganjati tuje misijonarje. Nekateri so po jetnišnicah umrli, mnoge so po strašnih izpraševanjih in mučenju napol žive izgnali, nekatere pa so nas porinili čez mejo še zdrave in krepke, ker pač nismo bili vredni za Kristusa kaj več pretrpeti. Od 6.000 misijonarjev iz najrazličnejših dežel, ki so delovali na Kitajskem, danes praktično ni nobenega več na tem ljubljennem misijon-skem polju.

In bodočnost Cerkve na Kitajskem?

Vsi se sprašujemo, kaj bo s katoliško Cerkvijo na Kitajskem. Že od vsega početka se komunisti trudijo, da bi jo ločili od Rima, da bi jo tako ranjeno in oslajljeno lažje uničili. Dolga leta so se zaman trudili. Razen posameznih izjem so škofje, duhovniki pa tudi praktični katoličani ostali zvesti rimski sveti stolici. Skoro nerazumljive pa so za nas pičle vesti zadnjih dveh let. Po raznih vesteh je bilo doslej nezakonito posvečenih že 26 razkolnih škofov. Ali bo zares en del kitajske duhovščine in kitajskega ljudstva šel v razkol in tako poglobil rano, ki iz nje krvavi Cerkev že toliko stoletij zaradi naših vzhodnih razkolnih bratov? Vsekakor potrebujejo kitajski škofje, duhovniki in verniki naših pobožnih molitev, da jim Bog nakloni junaško vztrajnost kljub vsemu satanskemu preganjanju. Molimo, da bodo vztrajali tako številni katoličani na Kitajskem kot zvesti sinovi in hčere Kristusove Cerkve, da s pomočjo njihovih junaških zgledov ne bo pretežno dvigniti iz komunističnih razvalin in očistiti vseh madežev nepremagljivo Nevesto Kristusovo tudi na kitajskih tleh.

ANDREJ PREBIL C.M.,
Toronto, Kanada,
bivši kitajski misijonar.

Ta članek je objavljen predhodno k obširni razpravi o današnjem stanju katoliške Cerkve na Kitajskem, ki jo objavimo v prihodnji številki.

Spodaj: Tri vesele kitajske deklice.

VINCENCIJEVO LETO

**Ob tristoletnici smrti
sv. Vincencija Pavelskega
in sv. Ludovike Mariak,
soustanoviteljice usmiljenk**

“LJUBEZEN KRISTUSOVA NAS PRIGANJA”

LAZARISTI MED KRŠČANSKIMI SUŽNJI V SEV. AFRIKI (1645 - 1827)

Lazaristi so začeli z delom v severni Afriki še za življenje svojega ustanovitelja, sv. Vincencija Pavelskega. Ob tristoletnici svetnikove smrti (umrl je 27. septembra 1660) bi želeli pokazati, kako je sv. Vincencij razumel ljubezen do bližnjega in kako so jo razumeli nekateri njegovi duhovni otroci, in sicer v delu med sužnji.

Sv. Vincencij in severnoafriški sužnji

Številna pisma sv. Vincencija, ki govore o življenju krščanskih sužnjev v Sev. Afriki, so se nam ohranila. Iz njih je razvidno, da je Vincencij dobro poznal položaj tisočev kristjanov na afriškem severu v prvi polovici 1. stoletja. Čeprav nikjer ne omenja, da je bil tudi sam nekaj časa jetnik v Tuniziji, pa je vendar očitno, da je poznal razmere v tej deželi, kot jih more poznati samo nekdo, ki je na lastne oči gledal vse to, o čemer govori. Ker je bil tudi kaplan vseh, ki so bili obsojeni na prisilno delo kot veslači na galejah, je imel vedno nova poročila o grozotah, ki so jih prestajali popotniki čez morje, kadar so jih zajeli afriški morski roparji. Usoda popotnikov in seveda tudi ladijskega osebja je bila včasih tako nečloveška, da so si mnogi sami vzeli življenje.

Vincencij, ki je bil silno praktičen mož, je seveda vedel, da bi bilo najboljšo zdravilo pač uničenje roparskih ladij, zlasti pa pristanišča v Alžiru, kamor so se roparji krščanskih sužnjev zatekali. Vendar pa je Francija ta-

krat kaj malo mislila na trpljenje tisočev jetnikov, ko je bila sama zapletena v več vojn.

Res je, da so sužnje odkupovali redovniki, zlasti mercedarci in trinitarci. A koliko so jih dejansko lahko rešili, ne vemo. Vincencij sam je poslal v Afriko denar za rešitev kakih 1400 sužnjev. Vse to pa je bila komaj kaplja v morje, če mislimo na vse tiste, ki so čakali svobode, in zlasti še, ker so roparji leto za letom iskali nove žrtve na evropskih obalah, posebno v Sredozemlju.

Vsaj približno podobo o številu krščanskih sužnjev v Sev. Afriki nam daje uradno poročilo francoske vlade, ki pravi, da je bilo v letih 1613 do 1621 ugrabljenih 876 ladij in čolnov s tisoči potnikov. Samo v mestu Alžiru in v okolici je bilo običajno okrog 30.000 jetnikov, ki so opravljali vsakovrstno prisilno delo, seveda zastraženi in uklenjeni. Če so bile roke svobodne, sta pa bili nogi vedno v železju.

Nekaj pisateljev pripisuje sv. Vincenciju in njegovi Misijonski družbi zasluge, da so spet v življenje priklicali v 17. stoletju severnoafriško Cerkev. Zgodovinska resnica pa je mnogo skromnejša. Vincencij in lazaristi so hoteli samo pomagati krščanskim jetnikom s telesnimi in duhovnimi deli usmiljenja, ker so v njih gledali "trpeče ude Jezusa Kristusa", kot piše sv. Vincencij. Svetnik, ki je v še takšni bedi vedno našel pomoč, je le-to našel tudi za bedne ujetnike. A prav kmalu je spoznal, da zanje ne bo mogel veliko doseči, če ne bo uspel, da bo med njimi živel duhovnik, ki jih bo dan na dan tolažil, jim delil hrano, zlasti pa jih znal prepričati, da je trpljenje ne samo trpljenje, marveč tudi sreča, kadar ga pravilno razumemo.

Kako doseči, da bi tja smel duhovnik, ki bi imel vsaj nekaj svobode? S tem vprašanjem si je Vincencij belil glavo dolga leta. Turki in beg (turški poglavar v tistih krajih.— op.) so vstop v deželo dovolili samo duhovnikom, ki so prinašali denar za odkup sužnjev. Ko je bila odkupnina izplačana, se je duhovnik, ki je denar prinesel, moral z osvobodenci, ki jih je izbral, ali bolje — ki so jih Arabci izbrali, vrniti v Evropo. Vincencij se je odločil, da se bo poslužil ene od določb v pogodbi, ki sta jo alžirski in tuniški beg podpisala s francosko vlado. V tej pogodbi je bilo rečeno, da bodo francoski konzuli v Alžiru in v Tuniziji lahko imeli pri sebi duhovnika. Vincencij je dosegel, da je francoski kralj Ludvik XIV. pisal tuniškemu begu, naj dovoli, da se bo tista določba tudi uresničila in naj dopusti, da bo šel lazarist Jean Guérin kot osebni kaplan k francoskemu konzulu Lange de Martinu. Beg je odpisal, da ima kralj vso pravico svojemu konzulu poslati duhovnika. Tako se je stvar na veliko veselje sv. Vincencija nekako uredila. Tako pa so tudi lazaristi pričeli svoje že večstoletno delo na afriških tleh.

Julijan Guérin

Julijan Guérin se je izkrcał v tuniškem pristanišču skupno z bratom laikom, Frančiškom Francillonom 22. novembra 1645. O Julijanu Guérinu je sv. Vincencij zapisal: "Težko je najti bolj čisto in bolj požrtvovalno dušo."

Misijonar je takoj začel z delom. Skušal je, da bi bil čimbolj neopazen pri mohamedancih. Tako je lahko organiziral službo božjo po taboriščih, kjer so živeli krščanski jetniki; v enem izmed pisem, ki jih je pisal Vincen-

eiju, beremo: "Ječe so postale svetišča, kjer ob nedeljah in praznikih darujem sveto mašo, kateri jetniki prisostvujejo z zgledno pobožnostjo."

Omeniti je treba, da je bil Guérin izredno privlačen duhovnik. Kaj kmalu je imel vse polno prijateljev vsepovsod. Ti so mu omogočali potovanja izven Tunizije. Tako je lahko šel v Bizerto, kjer je bilo čez tristo ujetnikov. O njih poroča misijonar: "Ko sem prišel k njim, so me z veseljem sprejeli, se skoraj vsi spovedali in prejeli sv. obhajilo. Z denarjem, ki sem ga imel, sem jim kupil nekaj živeža."

Guérin je vplival s svojo svetniško osebnostjo tudi na bega. Prosil ga je, naj mu dovoli, da bi mu prišel pomagat še en duhovnik. "Dva ali trije, če hočeš!" je bil odgovor. "In pomagal jim bom kot tebi." In beg je osebno pisal Ludviku XIV., se mu zahvalil, da je poslal Guérina v Afriko in dovolil vstop v deželo še drugemu duhovniku, čeprav pogodbe tega niso predvidevale.

Janez Levacher

Sveti Vincencij je določil za pomočnika Guérinu Janeza Levacherja, ki je pozneje umrl kot pravi mučenec. Postopek za njegovo beatifikacijo se je že pričel.

Ko se je novi misijonar predstavil nunciju v Parizu, je ta menil, da je premlad in še bolehen povrh. Vincencij pa je cerkvenemu knezu z vso veliko spoštljivostjo odgovoril: "Mlad in bolehen. res je. Vendar ne dvomim, da Bog ravno njega hoče v Afriko". A zdelo se je, kot da ima nuncij prav, ne pa Vincencij. Ko je namreč Janez Levacher prišel v Marseille, da bi se vkrcal za v Afriko, je bil tako slab, da je tamkajšnji superior mislil, da bo moral z odhodom počakati. Obvestil je o tem Vincencija. Vincencij pa je predstojniku v Marseille odgovoril: "Če je tako slab, da ne more do ladje, naj ga pa nesejo. . . , če po 20 ali 30 miljah ne bo zmožel morske vožnje, naj ga v morje vržejo. . ." Morda so prav te besede najbolj čudne v svetnikovih pismih. Pisal pa je Vincencij tudi ljubezljivo pismo misijonarju samemu. Prosi ga, naj se vkrca, ker je takšna božja volja.

Janez Levacher je v Tunizijo dopotoval zadnje dni leta 1647. Težave so že na samem potovanju prešle; z vso gorečnostjo se je takoj lotil dela med ujetniki. Komaj pet mesecev pozneje pa ga je napadla kuga; vsi so mislili, da bo po njem. Sobrat Guérin je porabil priložnost in, z ladjo, ki je odhajala v Francijo, sporočil Lavacherjevo smrt sv. Vincenciju. . . Pa vendar Janez Levacher ni umrl. Ko so ga že mislili položiti v krsto, se je bratu Francillonu zazdelo, da so se misijonarjeve ustnice premaknile. In res so se! Dolge mesece se je še boril z boleznijo, slednjič pa je le okreval. A še preden je bil docela zdrav, je kuga napadla Julijana Guérina; ta ji ni ušel. Lahko si mislimo, kako se je začudil Vincencij, ki je najprej bral Julijanovo pismo o Levacherjevi smrti; nekaj mesecev pozneje pa pismo le-tega o resnični smrti Guérinovi.

Beg je tedaj zahteval, naj duhovniki prevzamejo konzulat v Tunizu. In prvi francoski konzul-duhovnik je bil prav Janez Levacher. V decembru leta 1650 je bil imenovan za tuniškega apostolskega vikarja z oblastjo, ki je obsegala današnjo Tunizijo in Tripolitanijo. Štirinajst ujetniških taborišč je bilo takrat samo v mestu Tunizu; še več pa v okolici. Za vse tisoče jetnikov pa je bil en sam duhovnik, ki je pisal sv. Vincenciju: "Bog blagoslavlja

delo. Razdelil sem tisoč petsto svetih obhajil v Tunizu in v okolici. Petsto pa v Bizerti." Sv. Vincencij je porabil razgovor s sobrati, da je pohvalil delo tega izrednega misijonarja: "Kako požrtvovalen je! Pridiga, katekizem uči, spoveduje podnevi in ponoči. Res, pravi misijonar! In pošilja nam sadove svojega dela." Svetnik je imel v mislih več odkupljenih ujetnikov, ki jih je Janez Levacher poslal v Pariz, da bi kot bratje laiki vstopili v Misijonsko družbo.

Alžirija

Medtem ko je Janez Levacher s takšno gorečnostjo deloval v Tuniziji, je pa več lazaristov prišlo tudi v Alžirijo. Tako leta 1646 Luis Noel in pa Jean Barreau, ki še ni bil duhovnik. Jean Lesage leta 1647, Jean Dieppe pa leta 1649.

Začetki so bili hudo neprijetni. "Odkar nosim talar, me imajo mohamedanci za judovskega rabina. Ker pa Judov ne morejo, mi pljujejo v lice in me tepejo, kadar le morejo..." sporoča eden od misijonarjev. A misijonarji so pripravljani na vse, samo da bi jim dali nekaj svobode in da bi lahko pomagali ujetnikom. Vsi bi se radi žrtvovali; tudi življenje bi dali, če bi bilo treba. In res je vse tri duhovnike pobrala kuga: Luis je bil star 29 let, ko je umrl, Jean Lesage 34, Jean Dieppe pa 32.

Tudi v Alžiriji so bili lazaristovski misijonarji imenovani za apostolske vikarje. To oblast so imeli tja do leta 1827.

Nemogoče je na nekaj straneh podati pregled vsega dela, ki so ga Vincencijevi sinovi opravili v Sev. Afriki. V knjigi "Spomini Misijonske Družbe" govore o teh podvigih na 900 straneh! Pomudimo se tedaj samo pri Alžiriji in oglejmo si samo versko delo, ki so ga lazaristi opravili v prid Evropejcev, ki so bili jetniki v tistih krajih. Delo jim je jasno začrtal sv. Vincencij: "Ne pošiljam vas, da bi spreobračali mohamedance; prosim vas, da se tega vedno zavedate. Bog hoče, da se vsak izmed vas popolnoma posveti krščanskim sužnjem. Položaj je tak, da bi vsakršno drugačno ravnanje onemogočilo dostop duhovnikom v Severno Afriko. Tako bi potem ne mogli nikomur pomagati." Svetnik je pravzaprav samo sporočil navodila, ki jih je prejel iz Rima. Tam so dobro vedeli, da bi najmanjša neprevidnost s strani misijonarjev onemogočila vse delo med ujetniki. Misijonar, ki bi krstil mohamedance, bi izpostavil v nevarnost vse, kar so le počasi dosegli: posebej še to ugodnost, da so misijonarji imeli svoboden dostop v ujetniška taborišča. Kot vidimo, pri tem ni šlo za gorečnost tega ali onega misijonarja, marveč za pokorščino papežu, ki je za posebne priložnosti izdajal posebna navodila.

A čeprav misijonarji niso šli v Afriko z namenom, da bi tam spreobračali mohamedance, so vendarle morali živeti med njimi. In od časa do časa kaj povedo o njih v svojih pismih. "Pohlep je poglavitna napaka tukajšnjih ljudi. Alžirija je zbirališče za vsakovrstne zločince. Sam beg podpira roparske napade in po zakonu mu gre osmina vsega plena. Če niso ljudje zadovoljni z njim, ga prav lahko zamenjajo z drugim, ki jih bo ubogal. Tako se je zgodilo, da so v enem samem dnevu izvolili sedem begov in vselej, ko so izvolili novega, so prejšnjega obglavili..."

Nič čudnega, če so misijonarji toliko trpeli med takšnimi ljudmi. Kar so bili brez denarja, da bi nasitili pohlep tistih, ki so vladali, so jih

vtaknili v verige, pretepali, vpregli v vozove kot živino, da so prevažali kamenje. Zgodilo se je tudi, da so jih privezali na topovsko cev, da jih je potem izstrelek raztrgal. Tako je umrl prav Janez Levacher.

Ker so misijonarji veliko trpeli, so mnogo bolje razumeli tudi trpljenje krščanskih ujetnikov. Gabriel Poirier-Duborg, eden od misijonarjev, je tovarišem v ječi govoril: "Moja največja tolažba je, da morem živeti z vami." Ko so ujetniki videli, da je bilo trpljenje misijonarjev skoraj enako, če ne še večje od njihovega, so jih sprejemali z veseljem, kadar so jim govorili o Bogu in o življenju po veri. Ko je misijonar Ludvik Lapie de Savigny prišel v ječo, je nagovoril ujetnike: "Z vami bom delil trpljenje, in ko pridem odtod, bom znal biti z vami sočutnejši kot doslej."

Položaj krščanskih sužnjev

Krščanski sužnji so živeli v takšnih strahotnih razmerah, da se vsakdo, ki beré poročila misijonarjev, zgrozi. Ženske so morale živeti v haremih različnih velikašev. Tudi mladeniči so morali služiti protinaravnim strastem nekaterih mohamedancev. Med jetniki so bili tudi duhovniki. O njih poroča nek misijonar, da niso znali uporabiti časa, ki so jim ga kupili njihovi laični tovariši. Laiki, ki so duhovnike spoštovali, so se ponudili, da namesto njih opravijo delo. In tako bi ujeti duhovniki lahko porabili prosti čas za poučevanje katekizma ali vsaj za molitev. Misijonarji skušajo pomagati tudi tem duhovnikom s pridigami in z razgovori. Vzbujali so jim zaupanje v božjo previdnost in jih prosili, naj bi ujetništvo vzeli kot čas preskušnje in naj bi laike krepili s svojim zgledom.

Ker so bili ujetniki različnih narodnosti, so se morali misijonarji naučiti več jezikov, da so se lahko z njimi razgovarjali. Pisali so jim pisma, prosili neprestano, da jim iz Evrope pošljejo več sredstev za odkupovanje, ki se je potem navadno vršilo za večje krščanske praznike.

Prazniki so bili za Vincencijeve misijonarje najbolj utrudljivi. Ker so morali jetniki delati skoraj ves dan, so se spovedovali ponoči. Tako je bilo treba prečuti mnogo noči, da so maloštevilni duhovniki lahko spovedali vse tisoče ujetnikov. Za velikonočno sveto obhajilo so misijonarji pripravili tudi nekaj priboljškov, da je tudi telo vsaj za nekaj ur čutilo, kako obhajajo največji krščanski praznik.

Kadar so se Arabci bali, da bi kaka francoska ladja prišla napadat Alžir z namenom, da bi osvobodili vsaj nekaj tisočev jetnikov, so morali krščanski sužnji oditi v oddaljene kraje. Potovati so morali več dni, seveda peš. Misijonarji so jih na poti spremljali. Pomagali so z okrepcili tistim, ki so od utrujenosti padali na poti, pripravljali na smrt druge, ki so med potjo umirali.

Kuga

Ne enkrat je kuga razredčila vrste krščanskih sužnjev. Kako tudi ne, ko so pa morali živeti v takšni nesnagi. Včasih je v enem dnevu umrlo tudi po petsto ujetnikov. Ker je bilo okuženje nekaj splošnega, je beg prepovedal, da bi se ujetniki zbirali k nedeljski maši kot tudi vstop misijonarjem v taborišče. Iz Rima je prišlo navodilo, naj se misijonarji zaradi maše ob

nedeljah, ki je samo cerkvena zapoved, ne vznemirjajo, zakramente umirajočim pa morajo podeliti tudi v primeru, če bi bili sami v življenjski nevarnosti. Seveda je bilo treba ukreniti vse mogoče, da bi se misijonarji ne okužili, ker bi v nasprotnem primeru kaj kmalu ne bilo nobenega duhovnika več, ki naj bi skrbel za bolnike. Pripovedujejo misijonarji, da so se posluževali vseh mogočih stvari, samo da so lahko izpolnjevali svojo dolžnost, istočasno pa so se ogibali nevarnosti, da bi se okužili. Tako so spovedovali na razdaljo osmih metrov; med spovednikom in spovedencem pa so zažigali posebne zdravilne rastline, da bi dih iz bolnikovih ust ne okužil duhovnika. Obhajilo pa so delili takole: na mizo so pogrnili korporale, nanj položili papir, v katerem je bila hostija, nato pa so se oddaljili; manj bolni so nato pomagali težjim bolnikom, da so se približali mizi; navadno so jih morali nositi; če so imeli zadosti moči, so sami dvignili papir k ustom, če ne pa je to storil njih spremljevalec. Slednjič so zaužili hostijo. Papir, na katerem je bilo obhajilo, pa so potem zažgali. Za poslednje maziljenje so uporabljali dolgo palico, da so z bombažem, ki so ga nanjo pritrdili in namočili v svetem olju, lahko dosegli umirajočega. Zakrament so delili z enim samim maziljenjem. Za vse to so imeli ne le dovoljenje, ampak celo ukaz iz Rima.

Morda se nam zdi skrb misijonarjev za ohranitev lastnega življenja pretirana. Po uradnih poročilih je samo v letih 1786 in 1788 umrlo v mestu Alžiru zaradi kuge 38.520 ljudi. In večina med njimi so bili ujetniki. In zanje je skrbelo le par duhovnikov. Pa je navkljub vsej previdnosti vendarle tudi nekaj misijonarjev pobrala kuga.

Francoska revolucija

Lazaristi so skoraj dvesto let delali med severnoafriškimi krščanskimi sužnji. Vsi so bili po narodnosti Francozi. A zadnja leta 18. stoletja so morali več trpeti zaradi Francije, kot pa zaradi mohamedancev.

14. julija 1789 je v Parizu nahujskana drhal oplenila materno hišo lazaristov. Družba je izgubila vse. Misijonarji so si iskali zatočišča, kjer so pač mogli. Več jih je tudi umrlo mučeniške smrti, ker niso hoteli priseči na ustavo, ki je nasprotovala veri. Lazaristi v severni Afriki niso upali na nobeno pomoč več iz domovine. In ne samo to. Francija je sporočila begu, da misijonarjev ne smatra več za svoje državljane in da jih nikakor ne namerava ščititi. Da bi mogli vsaj še nekaj časa skrbeti za ujetnike, so misijonarji zdaj mohamedance same prosili za varstvo... "Pri Turkih so našli razumevanje, ko jih je domovina zapustila..." je eden od njih zapisal.

Ko so se razmere v Franciji počasi izboljšale, se je izboljšal tudi položaj misijonarjev. Ker pa je francoska revolucija onemogočala skupno življenje lazaristom, kmalu ni bilo več zadostnih misijonskih poklicev in Misijonska družba se je morala odločiti, da začasno zapusti kraje, kjer je toliko lazaristov pisalo zgodovino krščanske ljubezni. Zadnji apostolski vikar v Sev. Afriki. Janez Ludvik Polignac je odšel v Francijo leta 1827. Vendar pa lazaristi niso bili odsotni več ko petnajst let. Leta 1842 so znova prišli v Alžirijo. Škof jim je izročil semenišče za vzgojo svetnih duhovnikov. In pri tem delu so ostali do danes.

Gabriel Doucet C.M.

po misijonskem svetu

Apostol gobavcev oče številne družine

Ob povratku na svoje misijonsko polje v Kamerun se je Mons. Gerard Bakker za nekaj dni ustavil tudi v Rimu. Seveda je porabil ugodno priliko, da se je predstavil na misijonski agenciji Fides, kjer je vzbudil pozornost zaradi velikih uspehov na misijonskem področju, zlasti pa še s podatki o svojem celotnem pestrem življenju.

Mons. Bakker, danes duhovnik-misijonar, je oče 8 otrok. Še v drugi svetovni vojni je bil ravnatelj velike zavarovalne družbe v Nimega, Holandija, ki jo je bil 30 let prej sam ustanovil. V novembru leta 1944 mu je umrla ljubljena žena, žrtev bombardiranja. Nesreča je moža globoko potrla, a ne strla. Veliko svojega časa je posvečal negi ranjencev, ki so jih zavzniki pošiljali v prostore njegove zavarovalnice. Ob postrežbi bolnikov in v starosti 58 let je zahrepenel po duhovništvu z namenom, da bi se popolnoma posvetil bolnim in ubogim. Ko je uredil vse potrebno v prid svojih otrok — trije so postali jezuiti, ostali so se že poročili — je v jeseni leta 1949 vstopil v holandski papeški zavod v Rimu in postal slušatelj Gregorianske univerze. Duhovniško posvečenje je prejel 17. aprila leta 1954, v 63. letu starosti. Naslednji dan je, obdan od vseh 8 otrok, opravil v cerkvi Dvanajsternih apostolov svojo prvo sveto mašo.

Že v letih svojih bogoslovnih študij je Mons. Bakker mislil na svoje bodoče duhovniško delo. V Rimu se je seznanil z Mons. Teerenstra, misijonskim škofom v Doumé (Kamerun), ter mu izrazil željo, da vstopi v njegovo škofijo z namenom, da se posveti v glavnem skrbi za gobavce. Škof je nekaj časa pomišljal; novomašnik s 60 leti se ne bo tako hitro privadil novemu in vročemu podnebnju osrednje Afrike — nazadnje je pa njegovo prošnjo le sprejel.

Koncem leta 1954 je Mons. Bakker že odletel v Kamerun in sprejel v svojo oskrbo gobavsko kolonijo v Abong-Mbang. V koloniji ni bilo zdravnika, za kapelo pa jim je služil velik šotor. Opravljal je službo kaplana in strežnika. V tej stiski je pisal svojim prijateljem v Holandijo in nekaj mesecev pozneje je že šel sam na pot. Ko se je vračal iz domovine med svoje gobavce, je nesel s seboj sredstev za zidavo dveh cerkva: v gobavski koloniji in pa še v mestu Doumé. Njegova delavnost in vnema je nagnila vse kamerunske škofo, da so ga imenovali za kaplana vseh gobavcev omenjene dežele, obenem pa še njihovega delegata za zbiranje denarnih prispevkov za kamerunski misijon. S priporočilom apostolskega delegata Mons. Lefebre potuje po svetu in prosi za svoje gobavce. S prispevki, ki jih je dobil v Holandiji, je zgradil lepo cerkvico v gobavišču Nden. Ob svojem obisku v Kanadi

(1956) je prejel toliko, da je postavil cerkev in župnišče v Palla ter drugo cerkev v Essenbot. Ogromno število gobavcev v Kamerunu —okrog petdeset tisoč— in zaostalost številnih misijskih okrožij mu ne dovoli počitka. "V cerkvi Dvanajstih apostolov sem bil posvečen v duhovnika in ne bom miroval, dokler ne bom sezidal vsaj 12 cerkva" — tako je rekel ob neki priliki. V letih 1958-59 je prepotoval skoro vso Južno Afriko, kjer ima precej dobrih prijateljev, ter s pridigami, konferencami in filmi budil misijonsko navdušenje, zraven pa nabiral darove za svoje misijone. Utrujen, a vesel se je vrnil in začel z zidavo nove cerkve in lepega doma za Marijine družbenice.

Na predlog kamerunskih škofov je Mons. Bakker lani prejel papeško odlikovanje: postal je prelat. Za letos ima v načrtu obisk ameriških Združenih držav. "Veliko cerkva nam še manjka. Poleg tega ne morem in ne smem zavreči lastne krvi: eden mojih sinov je župnik v predmestju Yakarte, pa še nima cerkve. Kako naj ga pustim v takem položaju? Upam, da mu bom lahko pomagal pri tem velikem delu in v letu 1962 prisostvoval posvetitvi cerkve. Po obisku v Avstraliji, se nameravam vrniti preko Južne Afrike v moj ljubljeni Kamerun. Res je, da imam že 70 let, toda apostolat me pomlaja..."

Belolasi duhovnik v sredi je apostol gobavcev mons. Bakker. Zraven njega desno stoji p. Haeck S.J., vodja agencije Fides v Rimu, ki tudi "Katoliškim misijonom" dobavlja najnovejše vesti in slike iz vsega misijanskega sveta.

Japonska katoliška enciklopedija

Peta in zadnja knjiga japonske katoliške enciklopedije je že pripravljena za tisk. S to knjigo bo dopolnjeno veliko in lepo znanstveno delo, ki so ga opravljali celega četrto stoletja.

1934. je pokojni Pij XI. izrazil željo, da bi jezuitje v Tokiju začeli pripravljati japonsko katoliško enciklopedijo, nekaj podobnega, kar so Kitajci takrat že imeli. Nekaj mesecev pozneje je jezuitski general p. Ledochowski tudi pismeno potrdil papežovo željo. Jezuit Josannes Kraus, urednik znanstvene revije "Monumenta nipponica" v Tokiju pa je poletel v Rim, da bi si pridobil sodelavce za to mogočno delo. Od vseh strani so tedaj začela prihajati sodelovanja: vse te spise je frančiškan p. Tito Zeigler otm. vestno prevajal v japonščino. Delo je pod skrbnim vodstvom p. Krausa in sodelovanjem p. Müllerja ter omenjenega frančiškana, ki se je preselil k jezuitom, lepo napredovalo. 1940. je p. Kraus S.J. umrl. Deset let pozneje pa tudi p. Müller. Frančiškan Zeigler je tedaj postal edini odgovorni urednik enciklopedije. Velikansko znanstveno delo je izšlo v 14 tisočih izvodi. Prvi dve knjigi sta bili že ponatisnjeni.

KITAJSKA

Pomilostitev 12.000 obsojenih

Dne 18. novembra je pekinška vlada izdala dekret, po katerem se dovoljuje pomilostitev gotovim skupinam "skesanih" vojnih zločincev, desničarjev in protirevolucionarjev. In res, Peking je že 4. decembra lanskega leta objavil listo 33 vojnih zločincev, med njimi tudi znani Puyi, nekdanji cesar Mandžurije, katerim je bila dana popolna prostost. Malo pozneje so v Šanghaju dali enako svobodo 1.086 poboljšanim desničarjem, izpustili iz ječe 238 protirevolucionarjev in znatno omilili kazen 11 osebam. Nekaj dni pozneje so komunistične oblasti razglasile, da je bilo pod vplivom zgoraj

omenjenega dekreta pomiloščenih v celotni Kitajski 12.082 zločincev, 389 pa jim je bila spremenjena njihova smrtna obsodba ali pa dosmrtna ječa v znatno omiljeno kazen.

Marsikoga preseneča ta nenadna komunistična velikodušnost in popustljivost, zlasti še, ko se govori o novih preganjanih in še hujših čistkah v kitajskem komunističnem raju. Ne pozabimo, da so te tople in mrzle prhe, pa naj že bodo istočasne ali pa si slede druga za drugo, nekaj običajnega v komunističnem programu. Oblast čuti potrebo, da pokaže svojemu ljudstvu "pravico", s katero zna in hoče odpuščati kakor tudi kaznovati. Vedimo tudi to, da pomiloščenec s tem še ne postane popolnoma prost. Od časa do časa se mora predstaviti komunističnim oblastnikom svojega okraja in z dejanji dokazati, da se je res "poboljšal". Neredko mora vršiti dela, ki jih njegova vest odklanja. Še nekaj moramo vzeti v pretres pri tej pomilostitvi: Ob pogledu na 600 milijonski narod in na milijone kaznjencev, ki ječijo po ječah ali pa trpijo na prisilnih delih, je taka pomilostitev komaj skromna kapljica v morje gorja.

Deportacije v Sinkiang

Sinkiang je velika kitajska provinca ležeča na severni strani Tibeta. Ima okrog 6 milijonov prebivalcev, a premalo za hitro črpanje naravnih bogastev, ki jih krije to ozemlje. Komunistična vlada se že vsa leta prizadeva, da bi povišala proizvodnjo te bogate province. Zato neprestano pošilja tja nove delovne moči. Imenujejo jih dobrovoljce, v resnici so pa kaznjenci, ki zastonj vršijo velika dela, zraven pa se jim mudi "ugodna prilika", da se vzgoje v politično zrele državljane.

Nič jasnega se ne ve o številu teh deportirancev. Časopisi poročajo o posameznih pošiljkah, ne omenjajo pa celotnega števila. Vsekakor pa mora biti število znatno, kajti komunistični časopis iz Urumci poroča, da so v 8 mesecih lanskega leta priselili v omenjeno provinco

nič manj kot 100.000 ljudi, med njimi tudi precej mladine.

Njihovo življenje in delo se prikazuje kot nekaj prijetnega. Takoj ob svojem prihodu poprimajo za delo v ljudskih občinah in drugih središčih, najdejo najboljše tovariše, s katerimi tekmujejo pri dosegih čim večjih uspehov. Vlada celo upa, da bo ta mladina kar ostala v omejenih deželi in s tem prinesla sveža ojačanja in resnični napredek v provinco Sinkiang.

CEJLON: ŠOLSKO VPRAŠANJE

„Ne dotikajte se naših šol! S krvjo jih bomo branili!“ je vladji v Colombo, prestolnici Cejlona zaklical nadškof, ko je v katoliški šoli „Ave Marija“ prisostvoval razdelitvi letnih nagrad. Nekaj dni prej se je namreč raznesla vest, da namerja vlada na zahtevo predsednika budistične skupščine poddržaviti misijonske šole. Predsednik tiste skupščine je namreč zatrjeval, da je namen skupščine prav v tem, pripraviti vlado do tega, da zaseže vse verske šole in tako odpravi „nesmiselne prednostne pravice“, ki so jih inozemci v teku stoletij na cejlonskem otoku zadobili. Na srečo pa je prišlo do spremembe vlade po umoru ministrskega predsednika, ki ga je ubil prav neki budistični fanatik. Tako so se tudi prizadete šolske oblasti izjavile proti nameravam budističnim zavtevam in so vladji predložile spomenico, v kateri načrt budističnega kongresa zavračajo. Budistični kongres v spomenici nazivljejo „manjšino političnih nergačev“. Upajmo, da bodo katoličani na Cejlonu kos vsem težavam in da bodo še za naprej ohranili svobodo svojega lastnega šolstva.

KAMERUN

V zarji neodvisnosti

Za lanski božič v yaundski stolnici in v veliki večini mestnih župnij južnega dela Kameruna ni bilo polnočnice in varnostne straže so bile v stalni pripravljenosti. Povsod so se namreč bali terorističnih atentatov. Pač pa se je opra-

vila polnočnica na mestni radijski postaji in napovedana je bila tudi za 1. januar, dan proglasitve kamerunske neodvisnosti. K tej slovesnosti je oblast povabila tudi novega apostolskega delegata v Dakarju kot zastopnika Svete Stolice. Tamošnji katoliški škofje so doleteli nedeljo 27. decembra kot dan molitve. Molitev vernih katoličanov se je dvigala proti nebu kot zahvala za vse dobrote, ki so jih že prejeli, zlasti pa še kot prošnja, naj bi bila njihova neodvisna država deželna obilnega božjega blagoslova v prihodnosti. Mons. Tomaž Monggo je napovedal veliko romanje k Naši Gospe v Ngogituba, kraj, ki ga njihove legende predstavljajo kot izvor njihovih narodov.

Kamerun vzbuja pozornost politikov. (Pa tudi v verskem pogledu zasluži našo pozornost. Od treh milijonov prebivalcev je sedaj 750.000 katoličanov. Veliko je njihovo poslanstvo sredi poganskih rodov in marksistično usmerjenih delavskih množic, ki ječe v bedi pod krivičnim fevdalnim gospodarskim sistemom.

Pastirsko pismo škofov ob priliki proglasitve državne neodvisnosti

V vseh kamerunskih cerkvah so brali sledeče pastirsko pismo: „Ljubljeni sinovi in hčere! V nekaj tednih, dne 1. januarja 1960, bo vaša dežela prejela svojo neodvisnost. Ta važni dogodek je nagnil vaše škofe, da smo se sestali z namenom, da čestitamo vsem voditeljem naroda in da jim povemo, kako srečne se čutimo, ko gledamo nagli razvoj tega Kameruna, kateremu smo posvetili že dolga leta našega nesebičnega dela. Hkrati zagotavljamo, da bomo tudi v bodoče storili vse, kar je v naši moči, za srečen napredek neodvisnega Kameruna.“

Priporočamo Vam, ljubljeni sinovi in hčere, da prejmete ta dar svobode ne le kot državljani, marveč tudi kot kristjani. To, kar smo vas učili, danes ponavljamo: vsaka oblast prihaja od Boga, pa naj bo to oblast v družini, politiki, v socialnem in tudi v duhovnem pogledu.

Vsaka oblast se mora naslanjati na Boga in delati v skladu z Njegovo voljo, vaša dolžnost pa je, da ste ji poslušni in podrejeni... Nekateri morda mislijo, da bo s 1. januarjem nastala neverjetna sprememba, da bo vse novo in boljše, kakor pa je bilo doslej. Motijo se. Neodvisnost obstaja v tem, da more dežela samostojno upravljati svoje zadeve, ne da bi se morala ozirati na druge države ali jih celo prositi pomoči; da izglasuje svojo Konstitucijo prilagojeno potrebam in duhu prebivalcev; da ima svojo vlado, svojo vojsko in policijo, svojo neodvisno ekonomijo. Vse to bo čez nekaj dni prejel Kamerun. Prav je, da se kot katoličani zahvalite Bogu za milost, ko stopate v vrsto svobodnih narodov.

Prav pa je tudi, da se zavedate, da vse te imenovane ustanove ne bodo mogle nastati v enem samem dnevu in da ne bodo popolne od vsega početka. Kot katoličani imate večjo dolžnost kakor pa drugi državljani, da sprejmete velikodušno nase vse žrtve, ki jih bodo nove razmere zahtevale od vas. Zlasti glejte, da boste z vestnim delom pripomogli k ekonomskemu napredku dežele in da boste izpolnjevali vse pravične zakone, pa čeprav se vam bodo zdeli težki.

Naravno je, da se veselite teh prazni-

kov vaše neodvisnosti; a priporočamo vam, da to storite z globoko krščansko radostjo ter z veliko hvaležnostjo do vseh tistih, ki so vam pomagali pri tem delu. Ob vsem tem veselju pa ne pozabite na težave in preizkušnje zadnjih petih let: na tiste žalostne in krvave dogodke in na težke žalitve dobrega Boga. Zato molite mnogo in ponižno, da se do zadoščenja za žalitve Boga in bližnjega močite z zaupanjem in prosite božjo Previdnost, naj vam podeli vedno več miru v deželi, v družinah, ki morajo živeti vedno bolj edine, in mir v vesti, da se bo izvršilo vse delo v miru in pod božjim pogledom v pomožitev ljubezni med vami vsemi, kar je pravo in trdno zagotovilo resničnega napredka dežele. "Če Gospod ne zida hiše, se zaman trudijo tisti, ki jo grade." Zaradi tega smo prosili vaše dušne pastirje, naj v vsakem misijonskem središču izvedejo dan molitve. Če so verniki preveč oddaljeni od takega središča, naj se zberejo v svoji skromni kapelici in naj skupno opravijo en rožni venec dopoldne in drugega popoldne. Srčno vas prosimo, da se vsi udeležite teh javnih molitev in da tudi sicer ne nehate prositi Boga omenjenih dobrot. To bo vaš najlepši dokaz, da res ljubite vaš neodvisni Kamerun."

NAŠ BARAGA

SPOMNIL SEM SE NANJ...

V svoji najtežji, najsamotnejši in morda najbridkejši uri sem se spomnil nanj. Na Ireneja Friderika Baraga. Daleč so bili takrat vsi moji prijatelji. In če bi mi mogel in hotel tudi kdo izmed njih pomagati, bi ne znal in morda niti ne poizkušal. Tudi misel in zaupanje na Boga, ki sem mu skušal biti vse življenje zvest, je tedaj v meni ugasnila. Vedel sem le, da nekje daleč moli zame žena in jokajo otroci. Duša mi je bila žalostna do smrti. Ko bi mogel vsaj jokati, moliti ali se z nekom pogovoriti.

Potem se je zunaj znočilo, v mojo dušo pa je lezel lahko lahko, kakor sladek strup — obup. Čemu sem bil vse življenje pošten, zvest svojemu Bogu in narodu, zvest svojim načelom? Ali ni bilo vse kakor lepa utvara?

Kako dobro sem vedel, da so neke nebesa in bodo tam poravnane vse krivice in bo Bog obrisal solze z lic svojim izvoljenim. V tisti strašni uri se mi je zadelo vse moje versko znanje kot lepa pravljica, pravljica za vzgojo otrok. Kako strašno mora biti življenje brez velike luči, ki jo prižiga v duši samo vera z upanjem in ljubeznijo!

Potem sem zaspal na trdih tleh. Zadnja misel se mi je prelila v željo, da bi se več ne prebudil. Rešen bi bil vsega hudega. Ne bojim se zunanjega trpljenja, ni mi bilo prizanešeno z njim, bojim pa se obupa v negotovosti in temi.

Od utrujenosti sem zaspal. Ne vem, kako dolgo. Ure nisem imel pri sebi. Kar zaslišim v polsnu bližajoče se mi korake. Nisem se mogel spomniti, kje sem. Koraki so postajali glasnejši. Prebudil sem se in se zazrl v temo. Nikogar ni bilo v sobi, tudi zunaj nisem čutil nikogar. In vendar. Tedaj pa je v mojo razboljeno zavest stopil spomin, svetel kakor sončni žarek, spomin na velikega misijonarja Baraga. Že nekaj let je minilo, odkar sem zadnjič bral o njem. Potem je izginil iz naših domačih razgovorov. Otroci so ga poznali le še po imenu. Le kako, da sem se v tisti uri spomnil nanj, na našega Baraga! Misel mi je bila popolnoma jasna. Silila me je na kolena in mi sklepala roke k molitvi. Tolikim si pomagal, usmili se tudi mene in moji težki uri, svetniški škof Baraga...

Usmilil se ma je. Že drugi dan se je zjasnilo v meni in okoli mene. Samo spomnil sem se nanj, na našega velikega zavetnika v nebesih, škofa Ireneja Baraga...

Iz domovine.

BARAGOVA PROSLAVA V TORONTU

Baragov dan je bil v vseh slovenskih župnijah v Severni Ameriki 3. januarja. Župnija Marije Pomagaj pa ga je proslavila že teden dni prej, 24. januarja in združila Baragovo proslavo v cerkvi in v dvorani z misijonskim dnevom, ki ga je za svojo škofijo postavil kardinal Mc Guigan. V cerkvi je bil govor o Baragi pri vseh mašah. Poleg misijonske nabirke ta dan, smo delili tudi posebne vrečice za Baragovo zbirko, ki jo vsako leto slovenske župnije pošljejo v Marquette za kritje stroškov pri delu za Baragovo beatifikacijo.

Popoldne je bila v cerkveni dvorani Baragova proslava. Letos se je je udeležilo veliko ljudi, tako da je bila dvorana polna. Spored je pripravil misijonski krožek "Baraga". Bil je preprost, a pester in ljubek.

Uvodno besedo je govoril predsednik krožka, g. Milan Martinčič. Za njim je o Baragi spregovorila ing. Cvetka Jakusova. Govornica je nanizala glavne živ-

ljenjske odločitve Baragove, ob zlato nit: njegovo nenehno odpoved zaradi Boga! Da izpolni božjo voljo, je zapustil vse. V zbrani tišini je občinstvo spremljalo njeno mirno, lepo besedo. Celotni otroci, ki težko vzdrže pri predavanjih, so molčali.

Mirijam Čekuta, učenka slovenske šole, je deklamirala pesem Marije Brenčičeve "Baraga, žarek naš zlati", Blaž Potočnik pa je občuteno zapel "Petem o Križevji reki", iz Geržiničevega oratorija. Pri klavirju je pevca spremljala gđc. N. Anzele.

Na odru pa so otroci slovenske šole odigrali Kunstljevo tridejanko "Za velikim vzorom". Z veliko potrpežljivostjo jih je na nastop pripravil član krožka, g. Marijan Šošterič. Pokazali so veliko življenja in vedre sproščenosti, kakršne na našem odru pri otrocih še nismo doživeli.

Občinstvo je veselih obrazov odhajalo s proslave, polno misijonske misli, ki mu je tako nevsiljivo legla v dušo.

naši misijonarji pišejo...

Oče Poderzaj poroča:

MOJI TIBETANSKI IN NEPALSKI VTISI

Ker prej celih sedem let nisem izpregel misijonskega konjička, sem leta 1957 s skoraj navdušenim privoljenjem cerkvenih (kot župnik) in redovnih (kot jezuit) predstojnikov šel na letne duhovne vaje in večtedenski dopust v redovno počitniško hišo sredi zelenega gozda na Himalaji. Bilo nas je skupaj skoraj 30, Avstralcev, Belgijcev in Maltežanov, en Hrvat in moja "slovenska malenkost".

Do himalajskega pobočja sem potoval s tovornim letalom poldrugo uro (na povratku sem se v vlaku guncal in kahal 30 ur!). Na letališču sem gledal preprostega trgovca, ki je kar na tleh kopičil stolpce starih srebrnikov, ki so izgledali kot terezijanski tolarji in so morda tudi bili. Najbrž so bili na poti v državno topilnico. Trgovina v teh krajih od današnjih dni obstaja v zamenjavi blaga, kar sem imel priliko opazovati kasneje, ko sem se v jeevu vozil po krasno asfaltirani cesti iz proslulega Kalimponga proti tibetski meji. Tej sem se približal do 45 milj. Vsakih par milj je dolga karavana gorskih ponijev (50, 100, tudi 200), težko otovorjenih sledila konju-vodniku z okomatanim zvoncem. Spremljali so jih rdečelični Tibetanci okorne hoje v visokih škornjih, precej umazani, a dobro, toplo oblečeni, vsi nasmejani. Med seboj so si v pozdrav iztegali dolge, rdeče jezike. V letalu sem sedel nasproti ženi tibetanskega trgovca, ki ji je ves čas med prsti drsel jantarjev molek. Isto sem opazoval ob poti, kjerkoli so počivale ali pa se sprehajale Tibetanke.

Na visokem pogorju 45 milj v ravni črti ni mnogo. Pogled mi je nekajkrat obvisel ob grebenih, kjer se danes že sprehajajo Kitajci in poželjivo škilijo čez. Veličastno gorovje, ki je svoj čas delilo Tibet od Indije na MacMahonovi črti, mi je bilo znano še od prej, ko smo ga bogoslovci v Kurseongu —pred četrto stoletja— hodili občudovat na razne odkrite (to je nepogozdene) vrhove v bližini, zlasti z glasovitega Tiger-Hilla, odkoder sem —proti drugi, nepalski strani— celo Mt. Everest fotografiral.

Misijonsko delo v tistih krajih oskrbujejo "The Canons Regular of St. Maurice Switzerland", kalkutske province, apostolski prefekt je msgr. Gianora, Švicar, imenovan 1937, ko je bil šele 28 let star. Pod misijon spada prejšnji angleški, zdaj indijski Sikkim in pa neodvisna sikimska državnica. Misijonske postaje so raztresene (letos jih je 10) vsenaokrog, obiskal sem Pedong, kjer so se 1882 najprej ustavili misijonarji pariške misijonske družbe. Med svetovno vojno sem nekoč šel iz Darjeelinga peš v Kalimpong in se seznanil z apostolskim prefektom. Takrat so imeli v Pedongu pošto kot edini stik z ljudstvom. Zdaj je tam višja šola s 350 učenci. V Kalimpongu samem si je g. ap. prefekt med tem postavil impozantno rezidenco, večnadstropno šolo in pa velezanimivo katedralo, zidano v budistično-tibetskem slogu, leseno oz. krasno iz lesa izrezljano. Celo obrazi Jezusa in apostolov so tibetske rase. Cerkev so pomagali postaviti sami budistovski

lame. G. prefektu je bilo kar ljubo, ko sem omenil razliko med stanjem misijona nekdanj in danes.

Slog cerkve v Kalimpongu me je spomnil na oltar našega vseučiliškega gostišča v Darjeelingu. Poslikala in darovala ga je tibetanska princezinja, sorodnica Dalai lame samega, čigar mlajši brat zdaj tam poseča ljudsko šolo. Dve sestri sta v internatu Loretink istotam, medtem ko je nečaku Dalai lame naš misijonski brat France Drobnič pred menoj razkuštral lase. Tudi ta fantič se šola pri nas.

Darjeeling, kamor me je letošnja deževna doba spet zanesla, me je spomnil še posebej na kraljestvo Nepal, ki ga svetovni tisk tolikokrat omenja. Kot bogoslovec sem dvakrat prekoračil meje Nepala, po poldnevni hoji oziroma teku niz gorska pobočja, skozi skoraj neprodarno džunglo in — nazadnje — preko slonovske trave, kamor si sicer nihče ni upal brez orožja... S privihanimi hlačami sem obkrat prebredel obmejno (pozimi skoraj suho) reko Měči in stopil na nepalsko stran. Obmejni stražar se je sicer pokazal, rekel pa ni nič.

Ko sem letos v Darjeelingu v našem kolegiju gledal igro, je igral vlogo princa rojeni princ, drugi sin nepalskega kralja Mahendra, ki je bil kot štiriletni otrok že enkrat kralj, oklican, ko je oče s prestolonaslednikom ubežal v Indijo. Oče ga je kasneje odstavil in z dvema bratoma poslal v šolo. En fant je že končal, dva še hlače trgata popolnoma izenačena med 350 študenti. Večji me je na hodniku nasmejano pozdravil, je veselega značaja in brihten, na lastno željo poje med mašo in blagoslovom na koru. Njegova teta, sestrična nepalskega kralja, pa sedi pred menoj v razredu tukaj v Čandernagorju, pri npravnem pouku, v samostanski šoli. Kot druga dekleta tudi njo kličem kar s prvim imenom. Renuka (tako ji je ime) včasih pravilno odgovori, včasih pa tudi ne.

Lahko bi kdo vprašal: ali ni čas kraljev in takih mogočnikov minil? Ne povsod. Sicer pa duh božji veje koder hoče. Zgornje vsekakor tudi brez besed marsikaj pove.

TO IN ONO

Po dolgem iskanju se mi je posrečilo iztakniti številke, ki naj pona-
zorujejo delo v Čandernagorju. Ker so še iz 1951, bo število prebivalcev
dosti večje. Poleg Čandernagorja (4 kv. milje) okrožje obsega še dve mestni
upravi (z dodatnimi 4,73 kv. miljami), torej troje mest. V okrožju, ki meri
147,9 kv. milj, je še 20 upravnih edinic (Union Boards) s 568 vasmi in
254.349 prebivalci. Skupaj torej je v mojem okrožju (leta 1951 jih je bilo
372.093) skoraj 400.000 ljudi, na 161 kvadratnih miljah. Zato se ne boste
čudili, če včasih vpijem: na pomoč!

Kako prav bi nam prišel...

Slovenci se radi pošalimo: "Plačal bo tisti, ki bo prišel za menoj".
Bengalec pravi: "Plačal bo Gouri Sen". Če je kakšna stvar precej veljala,
se Bengalec pošali: "Bo že Gouri Sen plačal". Težko boš našel med 70
milijoni Bengalca, ki bi ne vedel za Gouri Sena. Živel je pred 300 in več
leti par milj severno od Čandernagorja. Ket sin trgovca (izvoz in uvoz)

je skromno začel in sčasoma nagrmadil ogromno premoženje. Nas zanima, da je bil obenem upravnik cerkvenega premoženja katoliške ceskve v bližnjem Bandelu (zdaj glasovita božja pot). Mož je bil veren, pobožen Hindu. Lepota katoliške cerkvene stavbe ga je tako prevzela, da je sklenil: tudi Hindi moramo imeti tak tempelj. Rečeno, storjeno. Legenda je to po svoje obrnila. Beremo namreč, da je nekoč Gouri Sen v daljni Medinipur (še južneje deluje naš rojak Jožko Vizjak) poslal sedem ladij trgovske robe. Ko je blago dospelo na cilj, je prejemnik odkril, da je vseh sedem ladij natovorjenih s srebrom. Ker tega ni naročil, je ladje poslal Gouri Senu nazaj. Temu se je medtem prikazal bog Šiva in mu povedal: "Pošiljam ti sredstva, s katerimi boš sezidal tempelj na zapadni strani vrta". Zjutraj so ladje priplule. Sen je začuden odkril, da so namesto z blagom, ki ga je bil odposlal na jug, otovorjene s srebrom. Tempelj, ki nosi Gouri Senovo ime, še danes stoji, kakor na družinskem posestvu še danes žive njegovi potomci. Mož je bil tako dobrosrčen, da je trgovcem s hrano naročil, naj na njegov račun pogoste vsakega reveža, ki bo v njegovem imenu prosil hrane. Seveda so ga mnogi goljufali. Izkoriščali so njegovo radodarnost vseprek. Če kdo kakšnega dobrega podjetja ni mogel dokončati, je dodal primanjkljaj Gouri Sen. Odtod je nastal pregovor (kolikokrat sem ga slišal!): "Bo že Gouri Sen dal".

Pred več kot tridesetimi leti...

Smo se (9. decembra 1929) kot novopečeni misijonarji izkrkali v Bombayu trije Slovenci, ki smo še vsi živi in zdravi in korajžno na delu. **Brat Janez Udovč**, ki je medtem deloval v Kurseongu, Kalkuti in je zdaj spet nameščen v Darjeelingu, si je, poleg skromnih radovnih opravil v kuhinji, gospodarstvu in s perilom, pridobil sloves vodilnega vrtnarja. Kot prvovrstna avtoriteta je že več let član komisije, ki ocenjuje in deli cvetlične nagrade vodilnim ljubiteljem cvetja ne samo v Darjeelingu (kjer brat sam ponavadi pri cvetličnih razstavah odnese najmanj polovico vseh nagrad), temveč tudi v Kalkuti, kjer se z veliko gospodo po več dni na leto vozi okrog po najlepših vrtovih in izreka svojo strokovno sodbo. Sedanji guverner Bengalije Miss Naidu ga redno obišče v njegovem redovnem vrtu, ko pride na letni odmor v vladno palačo v Derjeeling. Brat Janez, ki mu je sree še bolj kot pri rožah med njegovimi nepalskimi spreobrnjenci, tudi na nas misijonarje ne pozabi. Pred leti je na vsako misijonško postajo poslal tipičen dar: zavitek izbranih cvetličnih semen. Tisti zavitek sam nam je duhtel bolj kot vse žlahtne rože, ki jih mi navadni smrtniki nismo znali tako spretno gojiti kot naš brat Janez Udovč. Bog ga živi še 30 let. — Drugi moj tovariš pri istem izkrcanju pred 30 leti je bil **brat France Drobnič**, ki je v misijonu znan kot vesel redovnik, ves v delu, ki ga -z njim predstojniki brez skrbi obremenjujejo: naš brat France jih nikoli ne bo pustil na cedilu. Že precej let nadzoruje graditev vedno novih in novih stavb v razsežnem kolegiju sv. Jožefa v Darjeelingu (tam je poleg brata Udovča tudi brat Polde Vidmar, ki oskrbuje mizarno, po njegovi zaslugi popolnoma mehanizirano). Brat Dalai lame je njegov velik prijatelj, za strokovni nasvet ga dostikrat prosijo tudi tamkajšnje Loretinke, kjer še zdaj rad udari s peto ob tla, kakor svoj čas, ko je še doma v Dobropolju polko plesal. Da Francetovo veselje ni čisto naravnega izvora, nam povedo razne bolezni, ki ga od časa do časa obiskujejo. Pa se jim ne uda!

Z raznih postojank

Iz Hongkonga nam piše misijonarka **Rozalija Brilej**, novembra preteklega leta:

“Tsun Van, v bližini Hongkonga, je kraj, v katerem delujem, odkar sem zapustila Indonezijo 11. aprila lanskega leta (1959.). Tsun Van ima nad 100.000 prebivalcev, med njimi mnogo beguncev iz rdeče Kitajske, zato je povsod veliko uboštvo, zlasti pomanjkanje stanovanj. Naleteli smo na družine s tremi in šestimi otroci, ki žive noč in dan na prostem. Med 100.000 prebivalci je samo 2.000 katoličanov, torej nam dela ne manjka. Med njimi in pogani delujeta le dva misijonarja v eni cerkvi, ki pa je zelo majhna. Imamo tudi eno katoliško šolo, drugo leto upamo tudi me eno odpreti in smo z gradnjo poslopja že pričeli. Protestanti so daleč pred nami, imajo mnogo kapel in šol, otroški vrtec in še marsikaj; povsod so oni pred nami. Misijonark tu ni drugih kot me in še teh nas je le devet. Prve so prišle kot izgnanke iz Kitajske pred šestimi leti. Prosimo Gospoda, naj pošlje delavcev na svojo žetev... Naš delokrog je disperziran; trikrat tedensko pride zdravnik. Vse nudimo brezplačno, saj je večina ljudi zelo revna. Katehumenov imamo vedno lepo število; v mesecih juliju in avgustu jih je 40 prejelo sv. krst; polovico teh so bili ubogi ribiči, ki s celo družino prebijejo noč in dan na marju v malih ladjicah. Zelo potrebujejo naših molitev, saj ni dovolj, biti krščen; treba je v verskem življenju tudi napredovati in vse dolžnosti katoličana izpolnjevati.”

Iz Južne Afrike je tudi koncem novembra pisala sestra **Vincencija Novak**, oblatinja sv. Franč. Saleškega:

“Na praznik Kristusa Kralja smo imeli pri nas v Keimoesu krasen dan. 37 oseb je prejelo sv. krst, 82 prvo sv. obhajilo in 120 jih je bilo birmanih.

To so otroci ubožnih ribičev na misijonu s. Rozalije Brilej v Hongkongu, katere pismo objavljamo levo. Spodaj vidimo našo misijonarko, kako se sklanja k otrokom v Kristusovi ljubezni pri šolskem pouku. Slika na naslednji strani je tudi iz njenega misijona in kaže ribiške otroke ob njih bivaljših: čalnih. Misijonarka prosi za te otroke naših molitev, a potrebuje tudi gmotnih sredstev, da z njih pomočjo more izžarevati mednje Kristusovo dejavno ljubezen.

Čeprav je v današnjem pokvarjenem svetu toliko hudobije, je vendarle najti še duše, ki Boga ljubijo. To je naša veliko tolažba v našem napornem delu. Posebno mladina nam povzroča skrb in mnoga razočaranja, a upamo, da tudi pri njej naše delo ne bo brez uspehov. Vlada nas, hvala Bogu, zdaj pusti pri miru; upajmo, da je trdno zaspala in da se ne zbudi več h nekrščanskemu delu..."

Tudi iz Južne Afrike, iz znanega misijona Glen-Cowie, nam piše naš pridni poročevalec č. brat **Valentin Poznič FSC.**, in sicer v začetku leta 1960:

"Najlepša hvala za pismo in božična voščila! Tu smo praznike kar lepo obhajali. Pri polnočnici je bila cerkev polna vernikov, zlasti moških je bilo veliko. Krstov smo imeli le 27 odraslih, skupina katehumenov p. Bratina. Glavno krščenje imamo vedno o Veliki noči, ker tisti čas naši gojenci ostanejo na postaji, dočim so o Božiču vsi doma. Imeli smo tudi nekaj porok. Ker še nimamo dovolj katoličanov, zato je večji del porok iz mešanih ver. Dasi je teh versko mešanih zakonov že precej, imamo le malo primerov, da bi katoliški del pristopil k drugi veri, če se pa le zgodi, se prej ali slej povrne. Imamo pa že tudi veliko zgolj katoliških družin, kjer je bil mož protestant, pa je postal katoličan.

Naj s tem v zvezi popišem zanimiv primer:

Pred kakimi 15 leti je prišlo na misijonsko postajo dekle in je ostala tu kot gojenka do končanega 6. razreda. Nato jo je njen brat (starši so ji umrli) poslal na višjo šolo v Johannesburg, ker je želel, da postane učiteljica. Ker smo mi prav v tistem času postavili prvo bolnišnico, je dekle prosilo brata, da jo pusti izučiti se za bolničarko. Tako je odšla v Zululand v neko katoliško bolnišnico. Ker je med tem postala polnoletna, je mogla slediti že dolgoletni svoji želji in je postala katoličanka, seveda proti volji svojega brata. Ker je vedela, da zdaj k bratu več ne sme, je prihajala na počitnice vedno v naš misijon. Po preteku 5 let je postala diplomirana bolničarka in je začela delovati v naši bolnišnici. Kmalu smo čuli, da jo želi za ženo eden naših katoliških učiteljev. A prišlo je med njima do nesoglasja in učitelj se je oženil z drugim dekletom. Našo bolničarko pa je kmalu nato pobral nek protestantovski učitelj in v kratkem je bila v naši cerkvi poroka. Ker je bil ta učitelj nastavljen v neki šoli blizu Pretorije, je vzel ženo seboj. Bali smo se za to mlado ženo, da ne bi prestopila v protestantovsko vero, kajti mož je bil iz trde protestantske družine, ki mu je zelo branila poročiti se s katoličanko. A komaj je preteklo leto, smo čuli, da je njen mož že postal katoličan. Ko je v počitnicah prišel z ženo domov, je povedal, da je katoličanka vzel za ženo prav zato, ker je že dolgo želel postati katoličan tudi sam. Bil je namreč več let na višji katoliški šoli, kjer je spoznal, da je naša sveta vera res prava vera, postavljena od Jezusa Kristusa."

*Prijatelji slovenskih misijonarjev! Pri-
spevajte v sklad njim in njihovem delu
v pomoč! Misijonarji so dobrotnikom ne-
izmerno hvaležni in veliko molijo zanje!*

IZ ŽIVLJENJA
MISIJONARJA
NA JAPONSKEM

"V luči in sencah Velike noči. Čeprav je zasilna cerkva skoraj prazna, je polna vesele gotovosti Jezusovega vstajenja", tako je zapisal na toje fotografiji o. Vladimir Kos S.J., ki ga vidimo na sliki držečega masno knjigo (desni).

"Iz jedilnice na moji sedanji postojanki. Pravkar zavživam riž..."

K sliki zgoraj je misijonar pripisal: "Ne mislite, da zmeraj nosim talar, kot na tej sliki. Japonci se na talar še niso navadili prav; tudi nas preveč istovetijo z bonci. In bonci jim pomenijo mnogokrat nujno zlo, nekaj, kar nima smisla za modernega človeka." In k sliki desno: "Delo je častno, posebno kadar gre za graditev novega pokopališča — kot na sliki. Bilo je leta 1958, blizu Hiroshime. W prostem času sem bil eden izmed delavcev."

MIURA.— Še vedno je nekaj stvari nejasnih. (Poglejmo. Naj že tako ali drugače, tožba o "oderuštvu" se mi ne zdi utemeljena. Ostane nam še zaslužjenje Indijanov. Kaj pravite o tem, don Miguel?

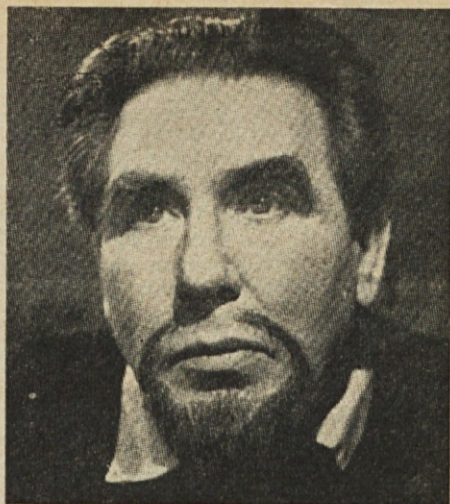
VILLANO.— Državo vodi kakih sto jezuitov. Sto jezuitov gospodari tedaj nad stopetdeset tisoči Indijanov. V candelarijski redukciji, postavim, živi sedem tisoč Indijanov; dva jezuita upravljata ves misijon. Edina belca med njimi. Misijon San Miguel šteje šest tisoč duš; upravljata ga dva jezuita. V vsakem misijonu sta največ dva. Trideset je misijonov: se pravi — šestdeset očetov. Ostalih štirideset živi po kolegijih v Córdoba, v Tucumánu, v Asunciónu in Buenos Airesu. Indijani ne pomenijo nič: čreda neodgovornih ljudi. Jezuitje so vse: upravitelji, sodniki, delovodje, učitelji v šolah, vojaški poveljniki... Indijan je brez vsakršne svobode. Kdor pa svoboden ni, je suženj. Vsi Indijani po misijonih so sužnji. Jezuitje so si svojo državo postavili na samosilju in sužnosti. (*Sede in si briše pot.*)

MIURA.— Oče provincial?

PROVINCIAL.— Čisto res, da sta povsod samo po dva očeta za skrb tisočev Indijanov. Res je tudi, da se moramo poleg duhovnih stvari tudi za časne zanimati. Ker drugače ne gre! Značaj naših Indijanov je krotak, naiven. Če bi mi ne delili semen, bi jih sami v nekaj dneh pospravili. Če bi jim ne delili mesa, bi v nekaj tednih poklali vso živino. Upoštevajte, da so bili ti ljudje pred sto leti še navadni nomadi. Nujnost, da vse storiš, je iz nas napravila, da smo za vse: obrtniki, kmetovalci, upravitelji, sodniki. Iz naših rok prejmejo ti ljudje vse, kar jim je potrebno za duhovno in telesno rast. Prav tem pa je naša avtokratska vlada tako zelo različna od prenekaterih vlade na svetu.

MIURA.— Se pravi, da dejansko ne vladate vi služabnikom in sužnjem, marveč tisti, ki vas tožijo.

PROVINCIAL.— Tega nisem rekel.

Angleški igravec Donald Wolfitt v vlogi očeta provinciala v tej igri. (Lond. 1955.)

MIURA.— Mislili pa ste. Don Esteban, zapišite: po izjavah očetov jezuitov sklepamo, da Indijani v misijonih niso sužnji.

ARAGO (*piše*).— ...niso sužnji.

MIURA.— Zdi se mi, da so vse te obtožbe, ki so vam jih naprtili, brez vse osnove. A krivičen nočem biti, niti vrede je krivice. Priznajte, oče provincial, da vodim vso razpravo povsem nepristransko.

PROVINCIAL.— Odlično jo vodite, don Pedro.

MIURA.— Krivično pa bi bilo, če bi ne zaslišali še tistih, ki obtožbe proti vam podpirajo. Narednik!

Narednik se približa.

MIURA.— Naj vstopijo škof in španski naseljenci... Kaj je bistveni cilj vaše države, oče provincial?

PROVINCIAL.— Večja slava božja.

MIURA.— In s čim skušate doseči ta cilj?

PROVINCIAL.— S spreobrnjenjem vseh poganov.

MIURA.— Misleč na Paraguay, s spreobrnjenjem vseh poganskih Indijanov?

PROVINCIAL.— Tako je.

MIURA.— Torej hočete vedno več Indijanov pripeljati v krščanstvo?

PROVINCIAL.— Vedno več.

MIURA.— Tako se tedaj vaša država vedno bolj širi in veča?

PROVINCIAL.— Vedno bolj.

MIURA.— Zakaj pa ne ravnate po zgledu drugih redov, postavim, dominikancev, ki romajo iz kraja v kraj, uče, krščujejo in — konec. Zakaj ustvarjate državo? Zakaj segate na področje svetne oblasti?

PROVINCIAL.— Ne posegamo na področje svetne oblasti. Država sama po sebi nas ne zanima. A v tem našem Paraguayu je božje delo drugače nemogoče in morali smo napraviti ta boleči ovinek, če hočemo dobiti duše za Kristusa.

MIURA.— Zakaj ni bilo mogoče drugače?

PROVINCIAL.— Ker krščanstvo v Indijani skopni ob stiku s krščanskimi Španci in Portugalci.

MIURA.— A Indijanom ni treba živeti z vami. Naj ostanejo v pragozdih in stepah — kot kristjani.

PROVINCIAL.— Kaj, ko jih niso pustili v pragozdih in po stepah. Na lov za njimi so se vrgli, polovili so jih in za sužnjili.

MIURA.— Kdo je to storil?

PROVINCIAL.— Kristjani.

Molk.

MIURA.— Med vami, v vaši, od kralja ščiteni državi, pa so Indijani varni pred lovci na sužnje?

PROVINCIAL.— Lovcem na sužnje, naj že so od kjer koli, je minila sla, loviti sužnje po naših deželah.

MIURA.— Kaj bi bilo, če bi jezuite iz misijonov odpoklicali in jih zamenjali z drugimi redovniki? Kaj ni za pridige isto, če je pridigar v rjavem ali v črnem?

PROVINCIAL.— In kdo bi poskrbel za ostalo? Indijan se je navadil, da mi mislimo zanj. Upamo, da bodo po nekaj rodovih izšli iz njih odgovorni ljudje. Takrat bomo oblast predali njim. A vse dotlej, dvomim, da bi bili poslušni drugim misijonarjem.

MIURA.— Se pravi tedaj, da ste nenadomestljivi.

PROVINCIAL.— Prav ponižno si upam trditi, da smo v Paraguayu nenadomestljivi za večjo čast božjo.

MIURA.— Zapišite to, don Esteban. ARAGO (piše).— ...za večjo čast božjo.

Po hodniku se bližajo škof, Bustillos, Quesada in Catalde.

MIURA.— Dobrodošli, vaša prevzvišenost! Gospodje! Sedite, prosim, in odgovarjajte na moja vprašanja. Opozarjam, da bom vsakršno laž kaznoval.

BUSTILLOS (šepne Quesadi in Cataldeju).— To vama je mož: na sto kolmecev daleč diši po jezuitu.

MIURA.— Prosim, vaša škofovska prevzvišenost: od kdaj vaša prevzvišenost škofuje v Buenos Airesu?

ŠKOF.— Dve leti je tega.

MIURA.— Vaš prednik je umrl?

ŠKOF.— Ne... Mojemu predniku so ukazali, da se vrne v Španijo, ker je le preveč poslušal pritožbe in tožbe kristjanov v Buenos Airesu...

MIURA.— Kakšne so pritožbe in tožbe proti Družbi Jezusovi v Paraguayu?

ŠKOF.— Tu pred vami so predstavniki najodličnejših španskih družin iz Buenos Airesa. Vprašujte jih.

MIURA.— Takoj. Vi sami, prevzvišeni, ste nasprotnik Družbe Jezusove?

ŠKOF.— Jezuitom sem prijatelj; občudujem njihov boj proti zmotam v Evropi. A navkljub vsemu spoštovanju, ki ga čutim do Družbe, moram izjaviti, da delovanje jezuitov v Paraguayu ni v skladu z resničnimi nameni reda.

MIURA.— Oče provincijal, kateri so resnični nameni Družbe?

PROVINCIAL.— Pridobiti pogane za Kristusa tako, kot je v danih razmerah

*Provincial in Cornelis, v ozadju p. Oros S.J.
(Prizor iz prve podoba v londonski predstavi 1955.)*

najprimerneje; širiti poznanje in ljubezen do Svete Matere Cerkve in do svetega očeta; *omnia ad maiorem Dei gloriam*.

MIURA.— Vaša prevzvišenost?

ŠKOF.— Družba Jezusova je v Paraguayu zagrešila porazne stvari. Z zlorabljanjem duhovne oblasti so očetje tam ustvarili neomejeno časno kraljestvo. Stiskajo nezaščitene Indijane. Prepovedujejo jim celo, da bi se priučili španščini, da bi se razgovarjali s Španci. Če človek ni jezuit...

MIURA.— Dovolite. Oče provincial?

PROVINCIAL.— Španščina je moj materinski jezik, pa smo jo vendar morali v naši državi prepovedati, kajti v tej deželi je orodje tiranije in pokvarjenosti.

MIURA.— Vaša prevzvišenost?

ŠKOF.— Če človek ni jezuit, nima vstopa v to državo; španski plemič je

tam tujec, izvržek, v deželi, ki so si jo bili njegovi očetje osvojili. Še več: zavračajo celo duhovno oblast škofov in visoko duhovščino v tisti deželi. S pretkano služnostjo nekaterih spovednikov so si od krone zadobili prednostne pravice, pravice, ki vzbujajo ogorčenje in žalost med starimi španskimi kristjani. Mi, svetna duhovščina, nismo nikoli imeli tolikšnega vpliva, pa se vendar vse plemstvo k nam zateka in z njimi vsi trgovci in španski naseljenci s pritožbami o našlju in tiraniji Družbe Jezusove. In vendar škofu ne dovolijo, da bi se na lastne oči prepričal o vzrokih takšnih tožb. Prepovedali so mi vstop v misijone.

MIURA.— Oče provincial?

PROVINCIAL.— Na žalost nismo mogli dovoliti prevzvišenemu obiska v misijonih, ker nam je prevzvišeni postavil pogoje, ki jih nismo mogli spre-

MIURA.— Kakšne pogoje?

PROVINCIAL.— Zahtevo, da ga spremlja kakih sto plemičev, trgovcev in naseljencev iz Buenos Airesa. Hoteli so vohuniti med nami. Ni nam ukazano, da polagamo račune o svojem delu svetni duhovščini, a pristali bi vseeno na pastirski obisk njegove prevzvišenosti, toda ne pod takšnimi pogoji!

MIURA.— Čemu je vaša prevzvišenost postavila te pogoje?

ŠKOF.— Oholost bi to bila, če bi šel sam, ali pa samo v spremstvu svojih duhovnikov. Hočete še več? Prav. Čeprav tvegam, da bom poklican v Španijo, kot je bil moj prednik, bom odprl oči vaši milosti, da bo spoznala, kaj so iz naše svete vere napravili po paraguayskih misijonih. Ponižali so duhovsko dostojanstvo, ko so mu naprtili skrb za svetno kraljestvo. Vero so izrabili za pretvezo in ustvarili tam nekakšno utopijo, ki naj Indijanom daje kruh, obleko, mir in varnost. In namesto, da bi iz poganov napravil resnične kristjane, so jih spremenili v nizkotne pohlepneže. Če jim Kristus ne obljubi kruha, mesa in čaja, jim krščanstva ni mar. Če ni jezuit, ki ga uči, marveč kak drug cerkveni služabnik, se Indijan smeje Kristusovemu nauku. To, glejte, so napravili iz naše svete vere v Paraguayu. (Prepričajte se na lastne oči, don Pedro!

MIURA.— Vse to je stvar Cerkve. Razsodba o tem sporu bi morala priti iz Rima.

ŠKOF.— Neenkrat smo se obrnili na svetega očeta. A kadar govorimo o Paraguayu, v Evropi vidijo, na žalost, samo sijaj zunanjega bleska paraguayskih misijonskih uspehov...

MIURA.— In če bi Rim podelil svetni duhovščini vstop in besedo v tej paraguayski državi?

ŠKOF.— Bi bilo to v neizmerno dobro in mnogokaj bi se spremenilo.

MIURA.— Zahvaljujemo vašo prevzvišenost za vse te izjave. Dragocene so nam. Narednik! Pospremite njegovo prevzvišenost in dajte ji prosto pot! Zahvaljeni, prevzvišeni!

Škof se nalahno prikloni in odide.

MIURA (*Bustillosu, Quesadi in Cataldu*).— In vi, gospodje, tudi želite pričati proti Družbi Jezusovi?

BUSTILLOS.— Vaša vizitatorska milost, sem José Bustillos, Španec.

ARAGO (*piše*).— ... José Bustillos...

BUSTILLOS.— Naseljenec. Ta gospod tu je don García Quesada, trgovec, oni tam pa don Alvaro Catalde, tudi trgovec. Vsi trije Španci.

ARAGO (*piše*).— ...García Quesada... Alvaro Catalde...

BUSTILLOS.— In zdaj, z dovoljenjem vaše milosti, odhajamo. Pojdimo, gospodje. Tu ni pravice za nas. Pojdimo!

MIURA.— Kaj pomeni to?

BUSTILLOS.— Deset in deset let, ekselencja, že prihajajo k nam vizitatorji kakor vaša milost. Ni nam za vaše zanimive igre z vprašanji in odgovori. Medtem ko tu razpravljate in tehtate razloge za in proti, nam naši Indijani uzhajajo k jezuitom. Ladje na Paraná tovorijo blago iz Jezuitske države, mi pa lahko gledamo v luno. Dovoljeno nam je, da plačujemo davek, to pač, a naše pritožbe se izgubljujejo v vetru. Kar potrpeljive, vaša milost. Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal, kot pravi pregovor. Zbogom, gospodje!

Odhaja za njim; Quesada in Catalde.

MIURA.— Narednik! Pripeljite sem tega moža! (*Stražar zastavi pot Bustillosu in ga potisne pred Miuro.*) Se zdi, da gospod pozablja, pred kom stoji! Odgovarjajte na moja vprašanja. Jaz sem postavljen, da vodim ta proces. Govorite! Koliko Indijanov dela na vašem posestvu?

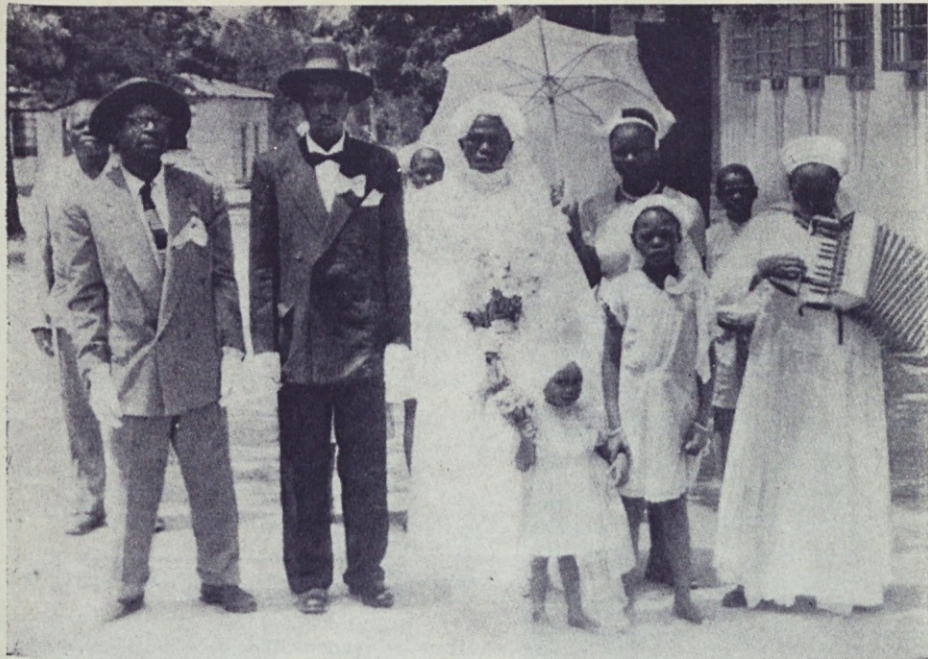
BUSTILLOS.— Šeststo.

MIURA.— So krščeni?

BUSTILLOS.— Vsi pošteni katoličani kot jaz sam.

MIURA.— In zakaj uhajajo od vas v Jezuitsko državo, kjer se morajo podvreči najstrožjemu redu?

(Sledi.)

Ti dve sliki nam je poslal misijonski brat Valentin Poznič F.C.S. iz misijona Glen-Cowie v Južni Afriki. Predstavljata, zgornja, katoliška novoporočenca na njih misijonu, spodnja pa poganska nova zakonca. Zanimivo: Katoliška nevesta je v beli obleki evropskega kroja, dočim je poganska nevesta odeta v domačinska oblačila...

SLIKA na naslovni strani ovitka: Misijonar obiskuje uboge japonske reveže v njih zasilnih bivališčih.

Slika tu levo: Indonezijsko dekle.

IZ VSEBINE: Logika — Misijonar vsak v svojem poklicu — Mali in veliki — Premišljuj pet minut — Belgijski Kongo na pragu samostojnosti — Iz zgodovine Cerkve na Kitajskem — "Ljubezen Kristusova nas priganja" — Apostol gobavcev, oče številne družine — Po misijonskem svetu — Naš Baraga — Oče Poderžaj poroča — Misijonarji pišejo — Kakor v nebesih tako na zemlji.

CORREO ARGENTINO Suc. 34 (B)	TARIFA REDUCIDA
	CONCESION 5612

Registro de la Prop. Int.
No. 528.263

Director responsable: Lenček Ladislav C.M.
Domicilio legal: Cochabamba 1467, Buenos Aires.

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C. M. — Naslov uredništva in uprave: Montes de Oca 320, Bs. Aires, Argentina. Tiska "Federico Grote", Montes de Oca 320 (Lenček Ladislav C.M.). S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA: V Argentini 100 pesov; v USA in Kanadi 3 dolarje; v Italiji 1.400 lir; v Avstriji 40 šilingov; v Angliji in Avstraliji 1 funt; v Franciji 1000 frankov.

Letnik 1960 bo imel 10 zvezkov s skupno 512 stranmi, ne upoštevajoč ovitke.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Lenček Ladislav C.M., Misijonska pisarna, Montes de Oca 320, Bs. Aires.
U.S.A.: Rev. Charles A. Wolbang C.M., St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey. — Rudi Knez, 679 E., 157 St., Cleveland 10, Ohio. — Anca Tushar, Box 731, Gilbert, Minn.

Kanada: Rev. Franc Sodja C.M., 594 Manning Ave. Toronto 4. Ont. za mesto Toronto; za ostalo Kanado: Rev. Andrej Prebil C.M., istotam.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar C.M., Rue de Sèvres 95, Paris (VI).

Avstrija: Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau D. P. Camp, Kärnten, — B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Avstralija: Franc Vrabeč, Archbishop'n House, West Tce. Adelaide, S. Australia.